

11. yıl

NİĞDEmiz

/Kasım - Aralık 2005 - Sayı 46

BAŞKENT NİĞDE VAKFI Yayın Organıdır.

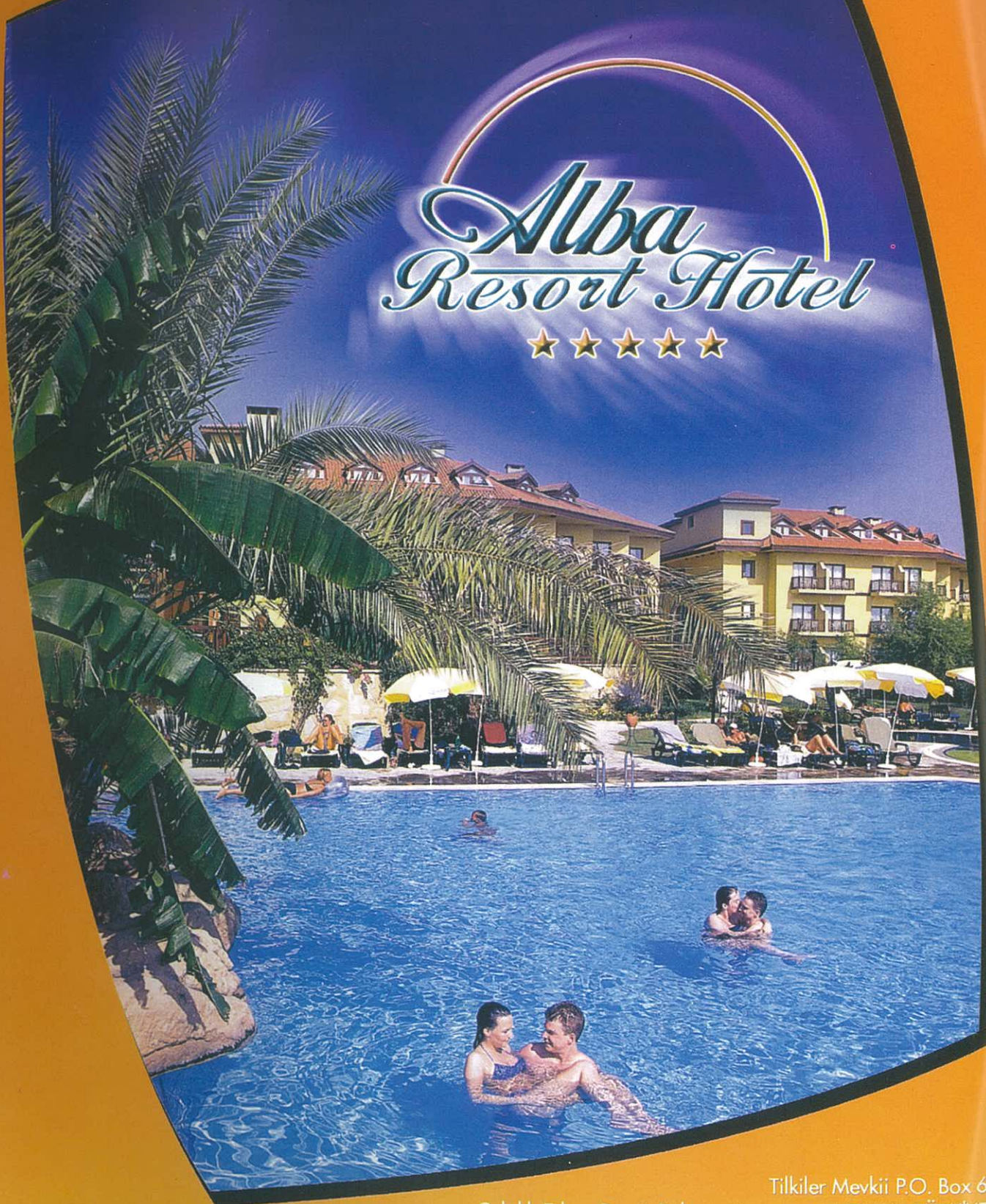
YEŞİLBURG'TAKİ TARİHİ KİLİSE

İki Ayda Bir Yayınlanır.

Eşsiz Bir Tatil İçin...

Alba Resort Hotel

★★★★★

Tilkiler Mevkii P.O. Box 6
Çolaklı Erhan Demir Bulvarı Manavgat-ANTALYA-TÜRKİYE
Tel: +90.242. 763 80 80 (Pbx) Fax: +90.242. 763 79 86 - 87
e-mail: albaresorthotel@superonline.com • www.albaresorthotel.com

NİĞDEmiz

KASIM-ARALIK 2005 SAYI 46

Başkent NİĞDE VAKFI
Yayın Organı
(İki ayda bir yayımlanır)

Sabibi
Başkent Niğde Vakfı Adına
Vakıf Başkanı
Hüseyin ÇELİK

Yazı İşleri Müdürü
Av. Ali DEMİR

Yayın Kurulu
Abdulkadir KÖYLÜ
Nadi ÖZDAMAR
Fazlı TOKMAK
Cengiz KARACA

Editör
Kezban DALAK

Yazışma Adresi
Genel Merkez
G.M.K. Bulvarı No:55/1
Maltepe-ANKARA 06570
Tel-Faks(0 312 231 79 91)
www.baskentnigdevakfi.org

Kapak Resmi
Yeşilburç'taki Taribi Kilise (Koruma altına alınmıştır)

Dergimize gönderilen yazılar yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez. Yayımlanan yazılardan yazarları sorumludur. Dergimizde yayımlanan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Yayımlanan yazılara telif ücreti ödenmez. Dergimiz, Basın-Ahlak yasasına uyar.

Dergimiz,
"Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 28 Temmuz 1996 gün ve 8412 sayılı yazıları" ile, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ile öğretmenleri için tavsiyesi uygun bulunmuştur.

Yıllık dergi abone ücreti 18.YTL. dir.
Posta Çeki No:108 000

NİĞDE VAKFI BANKA HESABI
T.C. Ziraat Bankası Bulvar Şubesi
Hesap No : 345 37 777 ANKARA

BURS EĞİTİM YARDIMI İÇİN HESAP NO
T.C. Ziraat Bankası Bulvar Şubesi
Hesap No: 345 37 804 ANKARA

Baskı & Grafik Tasarım
ALP Ofset Matbaacılık Ltd. Şti.
Ali Suavi Sok. No: 60 Maltepe/ANKARA
Tel: 0.312.230 09 97 Faks: 230 76 29

Sunuş

Kıymetli Hemşehrilerimiz;

2005 yılının 6. dergisi ile 46. sayımıza ulaşıyoruz. Dergimizin 2006 yılı içinde abone bedelini yine 18 YTL olarak belirledik. Üyelerimiz aidatlarını (içinde dergi bedeli var) abonelerimizde 2006 yılı abone bedellerini yatırmalarını rica ediyoruz.

Vakfımızın en faydalı faaliyetinin de üniversiteli hemşehrilerimize yaptığımız eğitim yardımı (burs) tur. 2004-2005 Eğitim Yılında 114 kişiye 40 YTL/ay vermiştik. Burs veren hemşehrilerimiz de bir burs için 350 YTL ödemişti. Bu yıl miktarları değiştirmedik. 129 hemşehrimize eğitim yardımı yapabileceğiz.

Büyük uğraşlarla çıkardığımız NİĞDE VAKFI 2005 Adres Albümü ve Rehber kitabımızın satışı devam etmekte olup, az miktarda kalmıştır.

Yönetim Kurulumuz 2004 yılı faaliyet ve mali kongresini 27 Mart'ta ekseriyet olmaması sebebiyle 3 Nisan 2005 tarihinde yapmıştır.

5 Mart'ta Kadınlar Komisyonumuz 8 Mart Kadınlar Günü öne alarak Prenses Otel'de bir çay düzenlemiş olup hemşehrilerimiz hanımları bir araya getirmiş hem de vakfımıza maddi katkı sağlamıştır.

Kiradaki dairelerimizden 55/4 de 400 YTL'ye oturan kiracı çıktı. Dairenin dışına demir korkuluk ve kullanılamayacak kadar yıpranmış pencere doğramaları PVC olarak yenilendi ve 600 YTL'den kiraya verildi. Boya badana işi kiracılar tarafından yapıldı. Emekteki 57 Sokak 4 A daki dairemiz 50 senelik bir bina olduğu için oturulamayacak durumda idi. Kiracı ile anlaşarak kira 275'den 450'ye çıkartılmış ve esaslı bir tamir yapılmıştır. Dairemiz yeni biten binaların durumuna getirilmiştir. Kıymet artışı barcadığımız paranın kat kat üstündedir.

Dini bayramlarda bayramın son günü vakıf merkezinde bayramlaşma yapılmıştır.

27 Kasım Pazar günü vakıf merkezinde Onur Kurulu Toplantısı yapılmıştır.

Mevzu: 1- İlimizin belli başlı sorunları 2-İlimize götürülecek hizmetler ve bu konuda neler yapılabileceği 3-Vakıf çalışmalarına yön vermek.

Neticede geniş kapsamlı ve vilayetin organizasyonu ile Niğde'de bir toplantı yapılmasına karar verildi.

16 Aralık'ta Otel 2000'de hemşehrilerimiz Ünal Ecemiş'in katılımı ile bir Elma Gecesi tertip ettik. 200 hemşehrimizi bir araya getirdik. Mart ayı içerisinde vakfımızın seçilmiş genel kurulu yapılacağını bildiririz.

Saygılar sunarız.

YÖNETİM KURULU

İçindekiler

10 Kasım.....3

Leman GÜNALP

Sırat'ı Geçen Genç 4-5-6

Erdal ŞAFAK

İlimizin Kalkınması İçin Örnek Bir Çalışma.....7

Abdulkadir KÖYLÜ

Etnik Gerilim ve Ulusal Kültür

Politikasızlığı 8-9-10

Dr. Nadi ÖZDAMAR

Mıbralı.....11-12

Nadi ÖZDAMAR

Sevelim ki Sevillelim 12

H. Orhan GÜRER

Elma Tarihi.....13-14

Ömer Fetih GÜRER

Kıssadan Hisseler 15-16-17-18

Hüseyin ÇELİK

Hata ve Özür.....19

Mustafa KILIÇ

Geleceğimizi Eğitelim 20

Yavuz ÖZTÜRK

Sınıfta Öğretmen.....21

Murat AKSOY

Hasret-Özlem-Nostalji 22-23

İsmail ÖZMEL

Şükretmeli 23

Ali GÖKTÜRK

Enerji Kaynaklarımız.....24-25-26

Muzaffer TUNA

Yeşilburç Köyü'nün Tarihçesi 27

Fazlı TOKMAK

Bana Abla Diyebilirsin 28

İbrahim Baykan

El İşi Sayfası 29

Kısa Kısa Haberler.....30-31

Başsağlığı 32

Üyelerimizin aidatlarını (içinde dergi bedeli var)
abonelerimizin de 2006 yılı abone bedellerini
yatırmalarını rica ediyoruz.

YÖNETİM KURULU

10 Kasım

Leman GÜNALP

Maviliklerle şimşeklenen gözleri kapansa da Atamız daima milletin yüreğinde ve düşüncelerinde yaşayacaktır. O'na saygı yaptıklarını yaşatmak, daha ileriye götürmektir.

Mustafa Kemal Kimdir?

Asker mi, teşkilatçı mı, devlet adamı mı, öncü mü? Elbette bunların hepsi. Ama hepsinden önce bir mantık adamı.

Kaderini hayale, heyecana ve tesadüflere bağlamayan, bunların hepsinden faydalanan, ama talihinin örgüsünü; mantığın ve zaruretlerin düğümleri ile dokuyan bir hesap adamı. Bir düzen sanatçısı. Bir determinist...

Onun yükselişinde tarihi tesadüflerin elbette payı var. Ama başarısının temelinde yatan; şartların en doğru hesaplanması ve kuvvetlerin en doğru değerlendirilebilmesi demek olan tarihi mantıktır.

Onun bu başarısının sırrını ararken yarının tarihçisi, Mustafa Kemal hadisesini her cephesinden önce, bu tarihi

mantık açısından değerlendirecektir... (Şevket Süreyya Aydemir'in "Tek Adam Mustafa Kemal (1919-1922)" kitabı)

Cumhurbaşkanı Atatürk'ün 1 Kasım 1937 de T.B.M. Meclisinde verdiği nutuktan bir parça:

"Arkadaşlar; Büyük davamız en medeni ve en müreffeh millet olarak varlığımızı yükseltmektir. Bu yalnız kurumlarında değil düşüncelerinde dahi temelli bir inkılap yapmış olan Büyük Türk Milletinin dinamik idealidir. Bu ideali en kısa bir zamanda başarmak için fikir ve hareketi beraber yürütmek mecburiyetindeyiz. Bu teşebbüste başarı, ancak türeli bir planla ve en rasyonel tarzda çalışmakla mümkün olabilir. Bu sebeple okuyup yazma bilmeyen tek vatandaş bırakmamak; memleketin büyük kalkınma savaşının ve yeni çatısının istediği teknik elemanları yetiştirmek; memleket davalarının ideolojisini anlayacak, anlatacak, nesilden nesile yaşatacak fert ve kurumları yaratmak... İşte bu önemli umdeleri en kısa zamanda temin etmek Kültür Vekaletinin üzerine aldığı büyük ve ağır mecburiyetlerdir. İşaret ettiğim umdeleri, Türk Gençliğinin dimağında ve Türk Milletinin şuurunda daima canlı bir halde tutmak, üniversitemize ve yüksek okullarımıza düşen başlıca vazifedir."

(Sümerbank Aylık Endüstri ve Kültür Dergisi 53. cü Sayı)

"T.Yardım Sevenler Derneğinin 14.Bölge toplantısının Başkomutan M.Kemal'in 26 Ağustosta başlatıp Büyük Taarruzu yönettiği ve düşmanı bozguna uğrattığı Afyonkarahisar ilinde yapılmasının anlamı çok büyüktü.Kocatepe'de Atamızın manevi huzurunda saygı ile eğilirken Kurtuluş Savaşımızın Atatürk'ün önderliğinde ve şehitlerimizin kanlarıyla ne zor şartlar altında kazanıldığını, Cumhuriyetimize ve Atamızın Devrim ve ilkelerine her zamankinden fazla sahip çıkmamız gerektiğini bir kez daha idrak ettik..."

(T.Yardım Sevenler Derneği Niğde Merkez Başkanı Gülgün (Günalp)Altan _Niğdemiz Dergisi 43.cü sayı)

Erdal ŞAFAK

Sırat'ı Geçen Genç

Bu röportaj 04 Aralık 2005 tarihli Sabah Gazetesinin Sabah Pazar sayfasında yayınlanmıştır.

Ferit Şahenk boşu boşuna "New Age" patron kuşağının en ısıltılı ismi olarak gösterilmiyor. 2001 krizinde hem de kurucusunu yitirdiği günlerde uçurumun eşiğine gelen dev grubu o dört yılda yıldızlar kadar yükseğe taşıdı.

Niğdeli deyince aklıma bir Konfüçyüs gelir, bir de Bonzai.

Konfüçyüs gelir; çünkü onun binlerce yıllık öğütleri, özdeyişleri bugün bile ahlakın, erdemin, iyi insan olmanın rehberidir.

Bonzai gelir; çünkü Japonların sabır ve ölümsüzlük simgesi olan o minyatür ağaç, babadan oğla emanet edilen aile değeridir. Ailenin ruhunun sindiği canlı mirastır.

Niğdeliler de öyledir. Hem de küreselleşmenin toplumsal dayanışmadan geçtim, çekirdek ailenin dikişlerini bile patlattığı günümüzde.

Toprağa sevdâ, ana babaya sınırsız sevgi ve saygı, aileyi her şeyin üstünde tutma, dostluğu Karun'un hazinelerine değişmeme. İşte Niğdelilerin genlerine işlemiş kuşaktan kuşağa geçen özellikleri.

Bütün bunları nereden mi biliyorum? Kendimden efendim. 60 yıla yaklaşan yaşamında bir kez bile Niğde'yi görmemiş ben Niğdeliden. (Bu arada bir ayıbımı yada utancımı itiraf etmiş oluyorum.)

Neredeyse yarım yüzyıl önce yitirdiğim babam, ardında tek vasiyet bıraktı: "Gitmesen de görmesen de baba ocağıyla bağıyı sakın koparma."

Bağ? Nüfus kütüğü. O nedenle Akhisar'da doğan ben, yaşamının büyük bölümünü İzmir'de geçirmeme, son 10 yıldır da İstanbul'u mesken tutmama rağmen, kütüğümü Niğde'de tuttum. Her işlemde onca bürokratik güçlüğü rağmen. (Not: Eşimin ve iki oğlumun nüfusları da elbette Niğde'de. Ben yaşadıkça da öyle kalacak.)

Herhalde o da öyle yaptı. O? Konuya girelim artık...

1989'da Torbalı'da Opel Fabrikasının açılış töreninde sevgili dostum Ali Nail Kubalı, "Hemşehrim, gel seni biriyle tanıştırayım" dedi. (Ali Bey'in babası

Prof. Hüseyin Nail Kubalı, Türkiye'nin yetiştirdiği en önemli anayasa hukukçularındandı. Soyadları, Niğde'nin Kuba Mahallesinden geliyor. Ben de oradanım. Daha doğrusu babam da. Ne yazık ki semtimizin yüzlerce yıllık adı bir süre önce değiştirildi. Şimdi "Sıralı Mahallesi" deniyor. Vatandaşlık numarası uygulamasından sonra yenilediğim kimlik kartımla öğrendim.)

Kubalı koluma girip beni saçını hayli yitirmiş bir gencin yanına götürdü. "Tanıştırayım" dedi, "Ferit Şahenk. Hemşehrimiz. Niğdeli." Ve ekledi: "Benim yakın akrabam. Kim bilir, belki seninde uzaktan akrabam çıkabilir."

ABD'DE ÜNİVERSİTE

Ferit Şahenk, o tanışma faslının yapıldığı tarihte 25 yaşındaydı. "Yorgun görünüyorsunuz" dedim. "Doğru" diye yanıtladı, "Varşova'dan geliyorum. Hiç uyumadan."

Kubalı araya girdi: "İş seyahati sanma. Fenerbahçe'ye futbolcu bakmaya gittin!"

Kahkahaları patlattık ve yarım saat kadar süren saat kadar süren sohbetin ardından yeniden görüşme dileğiyle ayrıldık.

Ferit Şahenk o dönemde iş hayatında yeniydi. Yurtdışında sıkı eğitimini parlak derecelerle tamamlamış (Liseyi İsviçre'de okumuş, ardından ABD'de Boston Üniversitesi'nin pazarlama ve insan kaynakları bölümünden diploma almış, yüksek öğrenim sonrası eğitimi Harvard Üniversitesi'nin Owner/ President yönetici programıyla tamamlamıştı. Bunlara bir de 1988 başında Manufacturers Hannover'da bankacılık eğitimi yada stajını eklemişti.) döner dönmez Doğu Grubu'nun kıyısından köşesinden sorumluluk üstlenmeye başlamıştı.

10 yıl kadar sonra Sırat Köprüsü'nde akrobasi yapmak zorunda kalacağını aklının ucundan geçiremezdi. Hatta, kıldan ince kılıçtan keskin o köprüyü tek ayağının üstünde sekerek bir uçtan diğerine geçmeye zorlanacağını. Öyle ya; Türkiye'nin en sağlam, en güçlü holdinglerinin birinin veliahtı gösteriliyordu.

Ama Sırat'ı bir kez geçtikten sonra kendisini cennette bulacaktı. Elbette onu da bilemezdi o zamanlar.

AYRIMCILIK YAŞAMADI

Ayhan Şahenk biricik oğlunu bir an önce pişirmek istiyordu. Sevecen ama işte ayrımcılık tanımayan bir politika belirledi. Söz Ferit Şahenk'in: "Ayhan Bey'in beni ve kızkardeşimi (Filiz Şahenk) hiçbir zaman "İşin ileride sahibi olacaklar" diye şımartmadı. Yanında oturup yetiştiren bir baba değildi; tersine, yanından belli etmeden ama sistemli, hesaplı olarak uzaklaştırarak, bana kendi ayaklarım üstünde durup bir şirket yönetme, insanları tanıma ve kendimi insanlara tanıtma imkanı verdi."

Doğuş'ta kıyısından köşesinden sorumluluk üstlenmesi, bazı şirketlerin yönetim kurullarında başladı. Onu holding icra kurulu üyeliği izledi. Onu da otomotiv ve gıda grupları başkanlığı. 1994'te ilk kez gerçek anlamda patronluğu tattı.

1994 Nisan'ındaki ekonomik krizin ertesinde Ayhan Şahenk ona "iddiasız bir finans kuruluşumuz var; Tasarruf ve Kredi Bankası. Seni onun genel müdürü yapıyorum, haydi göster kendini" dedi.

Yaz sonuna doğru projelerini bitirip kolları sıvadı. Önce adını değiştirdi: Garanti Yatırım Bankası. Bu onun bankacılık sektöründe –stajı saymazsak- ilk sınavı olacak ve aldığı dersler ileride çok işine yaracaktı.

1994 krizini yarasız-beresiz atlatan Doğuş, 2001 krizinde temellerinden sarsıldı. Çünkü, şirketlerin tümü krizden en çok etkilenen sektörlerde faaliyet gösteriyordu: Bankacılıktan otomotive, market zincirinden turizme kadar.

Hele bankacılık, hele Ayhan Şahenk'in sadece bir yıl önce oğluna teslim ettiği bankalar... Sektörün hemen tüm aktörleri gibi onlar da dibe vurmuşlardı. Çünkü 2001 krizi her şeyden önce finans kriziydi.

Ve o günlerde, Doğuş Grubu'nun her şeyi Ayhan Şahenk canıyla uğraşıyordu. Kan kanseriydi. Nisan'da son nefesini verdi.

7 sektörde 60 şirket ve 18 bini aşkın çalışanın kaderi artık 37 yaşındaki Ferit Şahenk'in omuzlarındaydı.

O kabus günlerinde iki bastona dayanarak güç toplamaya çalıştı: ilki ailesi. "Karşılıksız sevgi veriyor" dediği annesi Deniz Şahenk. Sınırsız sevgi, saygı, güven ve kader birliğiyle bağlı olduğu kız kardeşi Filiz Şahenk. Gönül tahdında oturan eşi Diana Şahenk. Gökkubbenin çıktığı 2001'de 3 yaşında olan kızı Defne.

İkinci dayanak iş arkadaşları oldu. Zaten baştan beri sevgi ve güven bağlarıyla örülmüştü ilişkileri. Ama kriz turnusol kağıdı işlevini gördü. Ferit Şahenk o çok zor günlerdeki dayanışmayı, "insani özelliklerini kaybetmemiş, zor zamanlarında şirketinin yanında

olan, işini ve patronunu seven ekibe sahip olduğum için kendimi dünyanın en mutlu insanı görüyorum" diye anlatacaktı.

Genç Şahenk, kriz dalgalarında gemiyi batırmamak için önce hiç kimsenin cesaret edemeyeceği bir karar aldı: Üç bankayı tek çatı altında topladı. Garanti bankası, yaşı yüzyılın çok üstünde Osmanlı Bankası ve Körfezbank. Üstelik yeni Garanti'ye 250 milyon dolar taze para koydu.

151 Sonra kara bulutlar dağılmaya başlar başlamaz, yabancı ortaklığa açık olduğunu ilan etti. Kapısını İtalyanlar'ın Intesa'sı çaldı. **Yüzde 40'ına 800 milyon dolar teklif ettiler. Bu da Garanti'nin piyasa değerinin 2 milyar dolar olduğu anlamına geliyordu.** Ancak bir yıldan fazla süren görüşmeler 2004'de kesildi. Bu, Garanti için de, Ferit Şahenk için de prestij kaybı demektir, piyasanın güvenine dinamit demektir.

O günlerdeki öfke dolu ama aynı zamanda meydan okuma olan demeçlerini unutmak mümkün mü: "Fırsatı kimin kaçırdığını zaman gösterecek. Dışımı sıkır sabredersem, yüzde 50 fazlasına satarım. Satılık tabelasını kaldırdık, bundan böyle ilk 10'dan olmayanla konuşmayız. Artık ortaklarımızı biz seçeceğiz."

Doğuş Grubu'na moral veren ama piyasanın pek inanmadığı bu demeçlerin, "suya sıkılan kurşunlar" olmadığını görmek için bir yıl yetti de arttı bile: Garanti'nin sermayesinin 25.5'ini 1.8 milyar dolardan fazla bir fiyata Ferit Şahenk'in "En büyük hayalim bir gün o şirketle ortaklık yapmaktır" dediği General Electric satın aldı. Bu, bankanın piyasa değerinin 6 milyar doların üstüne çıktığı anlamına geliyordu. Sadece bir yılda 3 kattan fazla değerlenmişti.

Ve Ferit Şahenk, Sırat Köprüsü'ndeki zorlu sınavı geçtiğinde 41 yaşındaydı.

GÜNDE 8 KUTU KOLA

Artık günde 8 kutu buzlu kolasını daha bir keyifle yudumluyor.

Haksız sayılmaz; babası Ayhan Şahenk hayata gözlerini yumarken 3.6 dolarlık servetiyle Forbes'in "Dünyanın en zenginleri" listesinde 162'nci sırasında yer alıyordu. O ise 4.7 milyar dolarla 111'inci sıraya yükseldi. Üstelik değerlendirmeye General Electric'le ortaklığın getirileri henüz yansımadı.

Ayhan Şahenk dünyaya veda ederken, Doğuş Grubu'nun cirosu 3 milyar dolardı. O ikiye katladı.

Eh, şampiyonlar Ligi'ni bir yana bırakırsak –annesi, eşi, kızı ve kız kardeşinden sonra beşinci aşkı –fener bahçe de iyi gidiyor. Daha ne olsun?

Onca başarıya rağmen alçakgönüllülüğünü koruyan, General Electric'le ortaklığın müjdesini personeline gönderdiği elektronik mesajla paylaşan ve o müjdeyi "Doğuş Gurubu'nu bugünlere siz taşıdınız, yarınlar da birlikte yürüyeceğiz. Bugün artık geleceğe daha güvenle bakma, gözümüzü daha da yukarılara dikme zamanıdır" cümlesiyle noktlayan Ferit Şahenk, hiç kuşkusuz genç patronlar kuşağının en parlak ismi. En yeteneklisi. En cesuru. En alçakgönüllüsü." Ben de ben"den en uzağı.

Balık burcundan olan (Özellikleri: ihtirassız.Balıklar kadar gruba bağlı ama yine onlar kadar grup içinde tek başına. Çok duygusal. Evlilik ya da miras dışında zengin olma şansı yok. Hoşgörülü. Şakacı. Zayıflara karşı sonsuz yardım etme duygusuna sahip. Deniz mavisine rengine düşkün...), New Age müzikten hoşlanan (Hani şu meditasyon yapılabilen, ruha hitap eden müzik türü), mutluluğu evinde ve sayıları sınırlı dostları arasında arayan Ferit Şahenk'e bir sürprizle noktalayayım."Çok özlediğini" söylediği, -aynı duygularla neredeyse yarım yüzyıldır yaşadığım için iyi bilirim -babası Ayhan Faik Şahenk'le ilgili özel bir anımla.

İzmir'in en büyük grubu Yaşar Holding'in patronu Selçuk Yaşar, 1994'te bana bir öneride bulunmuştu: "Tütünbank ekseninde Ege'nin ekonomik panoramasını yazar mısın?". 17 Eylül 1924'te Atatürk'ün de imzasını taşıyan Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan Akhisar Tütüncüler Bankası'nı satın alalı 6-7 yıl olmuştu. Adından Akhisar'ı çıkarmıştı. İkinci operasyonda da kısaltma modasına uyup "Tütünbank " yapacaktı, daha sonra rahmetli Sakıp Sabancı'nın "Niye kendi soyadını vermiyorsun" önerisine uyup "Yaşarbank".

Önce adını sonrada ruhunu yitiren banka şimdi TMSF'nin mezarlığında gözden irak bir köşede yatıyor.

Neyse... o kitap için yaptığım araştırmalar sırasında, Akhisar Tütüncüler Bankası'nın en kıdemli elemanı, ofis-boy olarak başlayıp genel müdürlüğe yükselmiş Jozef Özel (SABAH yazarı, değerli arkadaşım Soli Özel'in babası) bir anısını anlatmıştı:

"1952'de İzmir'de Latif Sepil ve Servet Şatır adlı iki müteahhidin kurduğu bir şirket faaliyet gösteriyordu. Özellikle DSI'nin ihalelerine giriyorlardı. Küçük ama dürüst, aldığı işi hakkıyla yapan firmaydı.

İki ortak son olarak Nazilli içme suyu tesisatı ihalesini kazanmışlardı, ancak DSI bir şart koşmuştu: ' 500 bin liralık teminat mektubu getireceksiniz.' Az-buz para değildi.

İki ortak tüm bankaların kapısını çalmışlar ama hepsinden elleri boş dönmüşlerdi. Son olarak ve zerrece umut beslemeden bize başvurdular. Birkaç gün sonra ummadıkları bir yanıt verdik: 'Gelin, işi bitirelim.'

Görüşme sırasında akla gelmeyen bir sürpriz çıktı: Teminat mektubu tutarı, bankanın limitlerini aşıyordu.

Çözüm? Bankalar Kurulu kanahyla Merkez Bankasının özel izini.

Samet Ağaoğlu ve Fevzi Lütfü Karaosmanoğlu gibi Demokrat Parti'nin ağır toplarının başını çektiği heyet başkente koştu, hemen o akşam Bakanlar Kurulu'nun olağanüstü toplanmasını sağlayıp özel izin çıkarttılar.

Ankara'dan müjdenin telefonla iletilmesinin ertesi günü Latif Sepil ve Servet Şatır'ı çağırıp teminat mektubunu verdik. İki ortağın gözleri yaşardı: ' Bize hiçbir bankanın yanaşmadığı bir imkan tanıdınız. İşimizi, şirketimizi, geleceğimizi kurtardınız. Ama bu kadar güvendiğiniz bizlerin daha işlerimizi bile görmediniz. Nazilli'deki şantiyemizi ziyaret ederseniz, bize şeref verirsiniz."

"Nazilliye gittik. Şantiyeye vardık kapıda bizi bir görevli karşıladı. Tek tek hepimizin elini sıkı. Sonra da kendini tanıttı: ben şantiye sorumlusu Ayhan Şahenk."

Gerisini de yazdığım kitaptan aktarayım: "Bu araştırmayı hazırlarken Ayhan Şahenk'le temasa geçtim. Olayı anlattım, 'Doğru mu' dedim. 'Harfi harfine' dedi ve şaşkınlığını gizleyemedi sordu: 'Hayatımın o dönemini çok az insan bilir. Nasıl öğrendiniz?' Ve bana o dönemden kalma bir fotoğrafını gönderdi."

Fotoğrafta genç Ayhan Bey,İzmir'den Nazilli'ye yaptığı yolculukların birinde tren penceresinde gülerek el sallıyordu.

Ayhan Şahenk'in 17 Haziran 1966'da işte o şantiyelerdeki alınterinin birikimi 9 bin lirayla kurduğu Doğuş İnşaat'tan bugün Türkiye'nin 3 büyük grubundan biri doğdu.

"Hepimiz bir ağacın parçalarıyız. Bazıları ağacın gölgesini kendi gölgeleri sanıyorlar" diyor Ferit Şahenk'in yaptıkları yapacaklarının yanında hiç kalacak. Göreceksiniz.

Yeter ki baba mirası "Bozai"ye sevgisinde, şevkatinde eksilme olmasın. Bir Niğdeli için mümkün mü? Asla! Asla!

Şahenk ailesinin insanı her türlü değerün üstünde tutan yönetim anlayışı kamuoyunda öylesine haklı bir şöhrete ulaştı ki üniversite gençliği arasında yapılan 'Hangi işte çalışmak istersiniz?' anketlerinde doğuş grubu hep ilk sırayı alıyor.

Kendisiyle barışık grup binalarında dolaşırken tanışın tanımasını herkese selam verecek kadar alçakgönüllü, Türkiye standartlarına yakışmayacak kadar kaliteli modern adam gibi adam... Doğuş çalışanları Ferit Şahenk'i böyle özetliyor.

Ferit Şahenk her başarılı operasyonun ardından iç çekerek aynı cümleyi tekrarlıyor: "Keşke babam sağ olsaydı da görseydi." Çünkü o merhum Ayhan Şahenk'in bir sırt sıvazlamasını dünyalara değişmeyecek kadar seviyordu babasını.

İlimizin Kalkınması İçin Örnek Bir Çalışma

Abdülkadir KÖYLÜ

Değerli Hemşehrilerim, yazımın başlığı elbette konuyu sizlere hatırlatacaktır. Yazıyı Değerli Hemşehrimiz, Yavuz DONAT'ın 25 Aralık 2005 tarihli SABAH GAZETESİ'ndeki VİTRİN köşesinde "HYUNDAİ HEYECANI" başlığı ile okudum. Bir Niğdeli olarak çok sevindim.

Niğde Belediye Başkanı, Mümin İNAN'a ve Bor Belediye Başkanı, Yavuz CAN'a ve Değerli Hemşehrimiz, Yavuz DONAT'a teşekkürlerimi sunarım.

Konunun önemini sizlerle paylaşmak için yazıyı aynen veriyorum:

"HYUNDAİ HEYECANI

Niğde Belediye Başkanı Mümin İnan aradı... Heyecanlıydı... "Bor Belediye Başkanı Yavuz Can ile birlikteyiz, sizinle çok önemli bir şeyi konuşmak istiyoruz" dedi.

Merak ettik. "Hayırdır" diye sorduk. Mümin Bey:

- Çok önemli... İsterseniz hemen Ankara'ya gelelim... Yüz yüze görüşelim.

- Merakımız daha da arttı. Ve Niğde Belediye Başkanı "çok önemli konuyu" anlatmaya başladı.

Yavuz Abi.

Hyundai, Türkiye'de fabrika kurmak istiyormuş. Niğde ile Bor arasında uygun bir arazi var. Bir yanı demiryolu, diğer yanı yapımı devam eden otoyol. Arsa hediye edilsin. Alt yapıyı parasız yapalım. Yeterki Hyundai buraya gelsin.

Millet işsizlikten kırılıyor. Gençler işsizlikten inim inim inliyor. Hyundai gelsin, yollarına gül dökelim. Ayaklarının altına halı serelim. Ne olur hükümete söyleyin. Bu önerimizi Hyundai'ye duyurun. Elimizden tutun. Sizin heykelinizi dikelim. Hyundai gelirse, otomotiv yan sanayi de gelir. Onlara da arsa verelim. Yeter ki gelsinler. Kendi evlerimizi bile yatırımcılara tahsis edelim.

Sultan Abdülaziz "tren memleketime gelsin de, isterse Topkapı Sarayındaki yatak odamın altından geçsin" dediği zaman (1860), buhar makinası icat edileli 160 yıl olmuştu. "Yeniliğe" ayak uydurmakta çok gecikmiştik.

"Ford gelirken" de çok tartışma oldu.

Dönemin cumhurbaşkanı Demirel'in sözleri "daha dün söylenmiş gibi" hiç unutulmadı:

- Ford gelsin, fabrika kursun... İsterse, Çankaya Köşkünün bahçesinde kursun.

Niğde Belediye Başkanı MHP'li. Bor Belediye Başkanıda. Yabancı sermayeye... Hyundai'ye öylesine açıklar ki... "Gelsin evimizi, barkımızı, bahçemizi verelim" diyecek kadar.

Niğdeli Mümin İnan ile Borlu Yavuz Can'da ki bu "heyecan" Türk siyasetinde ve bürokrasisinde var mı? Olsaydı, Hyundai şimdiye kadar çoktan gelirdi.

Almanya gibi "zengin" bir ülkenin Ekonomi Bakanlığı, dünyanın büyük gazete ve dergilerine "ilan" veriyor. "Gelin, Almanya'ya yatırım yapın" diye. "Almanya bile" yabancı yatırımcıyı çekebilmek için "kırk takla" atıyor. Teşvikse teşvik. Ayrıcalıkla ayrılık. "Ankara'mız" ise... Böyle konularda "hâlâ" çok geride. Bırakalım Almanya'yı, "Niğde'nin, Bor'un bile" gerisinde.

Niğde Belediye Başkanı Mümin İnan ısrarlı:

-Yavuz Abi, Kore gazetelerine ilan versek olur mu?... Hyundai başkanını konuğumuz olarak Bor'a davet etsek gelir mi? Millet işsizlikten perişan... Bizi ancak böyle bir yatırım kurtarır.

Niğde bizden yanıt bekliyor. "Moral vermek için" Niğde'ye Bor'a gideceğiz, gitmesine de... Gidince "ne diyeceğiz?"

Bu değerli hemşehrilerimiz, üzerlerine düşen görevi en iyi şekilde yapmışlardır. Şimdi görev Milletvekillerimize, Bürokratlarımıza, Emekli, Bakan ve Milletvekillerimize, sivil toplum kuruluşlarımıza ve halk olarak bizlere düşmektedir.

İlimiz için bu ve buna benzer çok önemli hayati çalışmalarda, bütün siyasilerin birleşerek destek vermesi, çaba göstermesi, kesin gereken fevkalade bir görevdir. Bu konuların dile getirilmesi, masaya yatırılması dahi yapılmış kadar önemlidir. Vakfımız Onur Kurulunun bu amaçla Niğde'mizde bir toplantı yapma hazırlığında olduğunu müjdelere, Mutlu Yıllar dilekleriyle saygılar sunarım.

Dr. Y. Nadi ÖZDAMAR

Etnik Gerilim ve Ulusal Kültür Politikasızlığı

Türkiye "Ulusal Kültür Politikası"nın önem ve ciddiyetini kavrayıp, kültür politikasının değerini idrak edemediği sürece sadece terör değil, dış politika ve güvenlik dahil hiçbir sorununu çözemeyecektir. Bugün için ödenen bedel; binlerce vatan evladının şahadeti, on binlerce gazinin ızdırabı, yüz binlerce ailenin göz yaşı, vatan ve millet bütünlüğünü tehdit eden bölücülük, yüz milyarları aşan maddi kayıp ulusal kültür politikamızın olmayışının faturası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Batının her şeyini benimserken, görmezden gelinen en önemli gerçek, Batı ülkelerinin tavizsiz gözettikleri en önemli nitelikleri "ulusalci = milli" olmalarıdır. Türkiye Batı uygarlık düzeyine erişecekse her şeyden önce Batı kadar ve Batı gibi ulusalci olmaya, Türk aydını da devleti kadar ulusalci ve halkının yanında olmaya mecburdur.

Pek çok kez ifade etmek gerekir ki, Türkiye'nin temel zaafı içtendir. Bu zaafın temelinde yatan gerçekse millete ve kültürüne yabancı, ulusal çıkar kavramından, milli değer ülküsünden, özbenlik ve kişilikten yoksun kadroların devlet idaresinde ve toplumdaki etkinlikleri, bilim adamlarının ve aydınlarımızın duyarsızlığı ve sorumsuzluğudur.

"Ulusal = milli" kelimesini bir "öcü" gibi algılayan, ulusalcılıkla, ırkçılığı, şovenizmi bir türlü ayırt edemeyen bazı aydın kesimlerimiz "Ulusal Kültür Politikamızın" oluşturulamamasının sorumlusudurlar. Milli demek bu millete, bu milletin kutsadığı değerlere saygılı olmak, ulusal sınırlar içindeki halkımızın çıkarlarını, huzur ve mutluluğunu gözetmek demektir. Batı da ulusal kültür ve eğitim program ve politikası olmayan tek bir ülke yoktur. Batı toplumları bugünkü huzur ve mutluluklarını milli olarak ve milli kalarak sağlamışlardır.

Bilim ve sanatıyla, teknolojisi ve sosyal kurumlarıyla son yüzyıla damgasını vurmuş olan Batı uygarlığı çağdaşlaşmayı amaç edinen her ülke için bir hedeftir. Bu anlamda Türkiye'nin Batı'dan kopması; Batı modellerine yüz çevirmesi düşünülemez.

Ancak bu uygarlığı yaratan Batılı ülkelerin acımasız bir çıkar temeline dayanan dış politikaları vardır. Batı uygarlığı sömürü, zulüm ve çıkar temeli üzerine

yükselmiştir. Batı bugünkü maddi birikimini 5 kıtayı iliklerine kadar acımasızca ve akla gelebilecek her türlü insanlık dışı yöntemlerle sömürerek sağlamıştır. Tamamen çıkar temeline dayalı I. ve II. Dünya Savaşlarında 5 milyon insanı fırınlarda yakıp, gaz odalarında zehirleyen, 30 milyon insanın, milyonlarca ailenin sefalet ve acısının günahı Batı'nındır.

Batı aynı zamanda amansız bir Türk ve Türklük düşmanıdır. Türklüğü yok etmek için Sevr'i uygulamaya çalışan Batı'dır. Genç Türkiye Cumhuriyetini boğmak ve yok etmek için 1925 Şeyh Said isyanının, 1926-1930 Ağrı isyanının, 1938 Dersim isyanının ve Hatay olaylarının arkasında hep Batı vardır. Bunların hepsi Türkiye'yi bölmeye ve çökertmeye yöneliktir.

Batı için güçlü ve istikrarlı bir Türkiye en büyük tehlikedir. Türkiye Orta Doğu'daki petrol yataklarının tam kalbinde yer almaktadır. Güçlü bir Türkiye'nin bölgedeki güç dengesini bozması Batı için bir kabustur. Dünyanın enerji deposu Türk Cumhuriyetleriyle Türkiye'nin tarihi ve ırkı bağı Batı'yı korkutmaktadır. Batı için Türkiye dünya piyasalarında baş edilemez bir rakiptir.

Unutmamalıdır ki, Batı için "Şark Meselesi" bitmemiştir ve bitmeyecektir. Batı çıkarları uğruna Türkiye'yi istikrarsızlığa, güçsüzlüğe sürükleyebilecek her gelişmenin hem arkasında hem de yanında olacaktır. Bu PKK ise PKK'nın yanında, şeriat ise şeriatın yanında olması demektir. Bu yıkıcı unsurların tamamının liderleri Batı korumasının altında yaşamaktadır. Başları sıkışınca soluğu o ülkelerde almakta, onlara sığınmaktadırlar.

Özetlemek gerekirse Batı için insan hakları, demokrasi sadece kendi toplumları için söz konusudur. Ulu Önder Atatürk'ün işaret ettiği, değerli siyaset bilimcisi Prof. Dr. Erol Manisalı'nın dillendirdiği gibi "Batı'nın yaptığını yapalım ama Batı'nın dediğini asla yapmayalım!"

Bilgisiz, bilinçsiz ve hatta hain diyebileceğimiz, ancak kamuoyu oluşturmada etkin konumda bulunan bazı aydın kesimlerin, bilim adamlarının, gazetecilerin, televizyon programcılarının, bazı siyasilerin sorumsuz yaklaşımlarıyla terör olayının etnik boyutu abartılarak, PKK terörü ile kimlerin neyi amaçladığı adeta gizlenerek olay sadece Kürt sorunu gibi gösterilmek istenmektedir.

Ne yazık ki tarih, sosyoloji ve siyaset ilminden nasibini alamamış, bilgisiz, bilinçsiz, kültürsüz bazı siyasetçilerimiz de Batı'nın sinsice sokuşturmaya çalıştığı Türkiyelilik, Mozaik toplum, çok kültürlülük gibi ipe sapa gelmez yutturmacalara alet olmaktadır. Fırsatı ganimet bilen birileri de Irak ve Afganistan'da din kardeşlerinin birbirini boğazladığı bir dönemde, alt-üst kimlik çerçevesinde dinin bağlayıcı bir unsur olacağını iddia ve ima ederek şeriat düzeninin kurtarıcılığını zırvalamaktadırlar.

İşte böyle bir ortamda, Amerika'nın Irak'a saldırısı sonucu ele geçirilen silah ve mühimmatla PKK güçlenmiş, durumu fırsat bilen Batılıların ve bunlara yardım ve yataklık eden İran ve Ermenistan'ın katkılarıyla Türkiye'nin milli birlik ve bütünlüğü, vatanın bölünmezliği tehlikeye itilmiştir.

Bu noktada önemli bir sorunun cevabı verilmek zorundadır. Batı niçin başka bir bölgeyi, yada başka etnik grupları değil de bu bölgeyi hedef almıştır? Bunu sadece o bölgenin ekonomik durumuyla yada geri kalmışlığıyla açıklamak çok ciddi bir yanıltır. Sorunun temelinde; Türkiye üzerinde çıkar emelleri bulunan dış odakların bilinçli politikaları vardır. Hedef Türkiye'yi iktisaden ve siyaseten çökertmek, sonuçta bölerek, Orta Doğu ve Avrasya'yı denetim altına almaktır.

Bize düşen görev PKK olayını etnik, sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi tüm boyutlarıyla değerlendirmektir. Bugünkü yaklaşım sürer ve bizi yönetenlerle, tüm ilgili kurum ve kuruluşlar sorumluluklarının boyutunu idrak etmez, seyirci kalır ve ortamı işbirlikçi ve hainlere bırakırsa uzun vade de toplumsal barış ve ulusal birlik konusunda ciddi sorunlarla karşılaşmamız kaçınılmazdır.

Etnik gerilim konusundaki yanılgı ve yanlışların temelinde **Ulusal Kültür Politikamızın** olmayışı ve ihmaller vardır. **Ulusal Kültür Politikamızın** temeli bilime dayanmalıdır. Hakikat acı da olsa zaman içinde çözümün, huzur ve mutluluğun tek anahtarıdır. Kaldı ki Türkiye halkının etnik yapısında çok az ulusa nasip olacak, sadece tarihsel değil, ırkı bağlar mevcuttur. Türkler, Kürtler, Zazalar, Çerkezler, Lazlar bin yılı aşkın bir kaynaşmanın ötesinde, antik çağlardan beri yakın akrabadırlar. Bilim ve tarih Türkiye'nin yanındadır. **Türk halkı bir mozaik olmayıp kaynaşık bir toplumdur.**

Burada aydınlarımıza düşen görev Ulusal Kültür Politikamızın oluşturulmasında devlete ve kültür politikamıza sahip çıkmaktır.

Türklerle Kürtlerin ne denli birbirinden oldukları, Türklerle Kürtlerin kardeş olduğu artık bilimsel olarak ta kanıtlanmıştır. Bilimsel gerçeklerin gösterdiği; Kürtlerin sadece Türk Coğrafyalarında var oldukları, **Türkün**

bulunmadığı hiçbir yerde Kürdün bulunmadığıdır.

"Kürt" kelimesinin anlam taşıdığı tek dil Türkçe'dir. Kaşgarlı Mahmut'un ünlü Divan-ı Lügatit Türk adlı eserinde Kürt, "dallarından yay, kamçı, değnek gibi dayanıklı şeyler yapılan kayın ağacı" anlamındadır. Ayrıca Kürt, "Kar çığı, kar yığını, yeni yağmış kar" anlamlarını taşımaktadır.

"Kürdistan" kelimesi de dünya literatürüne ilk defa bir Oğuz Beyi, Selçuk Sultanı Sancar (1156) tarafından sokulmuştur. Bu tarihten önce hiçbir dönemde "Kürdistan" adı kullanılmamıştır

Kürtlerin köken olarak aslen Türk oldukları bugün kanıtlanmış bir gerçektir. Kürtler Orta Asya'da, Karadeniz'in kuzeyinde ve Macaristan'da bir Türk Boyu olarak yaşamışlardır. Daha sonraki yüzyıllarda Orta Asya'dan güneye, Kafkaslara, İran, Kuzey Irak ve Doğu Anadolu'ya inen Kürtler buralarda İranlılarla, Araplarla ve diğer yerli halkla karışmışlar yeni bir kültür ve dil geliştirmişlerdir. Bugünkü Kürt kimliği bu kaynaşmanın sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Orhun Kitabelerinde, Yenisey Kitabelerinde Eleğış Anıt taşındaki bilgiler Kürtlerin Göktürk birliği içinde yaşamış bir Türk Boyu olduğunu kanıtlamaktadır. M.S. 6. yüzyıldan başlayarak 12. yüzyıla kadar Kalaçlar, Akhunlar, Gürler (Güranlar), İğirmidörtlüler, Avşarlar gibi Türk Boyları Kürt olarak tanımlanmışlardır.

Anadolu'ya en son gelen Türkler olan Oğuzlar Doğu ve Güneydoğu Anadolu'yu yurt tutmuşlar ve Saltuklar, Mengücekler, Dılmaçoğulları, Sökmenliler, Yıvaloğulları, Çubukoğulları, Karakoyunlu, Akkoyunlu Türkmen Devleti gibi 9 Beylik ve 2 Devlet kurmuşlardır. Bu yerleşik 9 Beylik ve 2 Devletin Türkmen halkı bugün Doğu ve Güneydoğu'da Kürt olarak tanımlanan halkın ataları arasındadır.

SAKA'lardan başlayıp Akkoyunlulara kadar geçen 2200 yıl boyunca Doğu ve Güneydoğu'da Anadolu sürekli ve yoğun bir şekilde Türkleşmiştir. Türkler bu bölgenin herkes kadar ve daha yoğun olarak yerlisi olmuşlardır. Dolayısıyla **bugünkü Kürt unsurun asli ögesi Türklerdir.**

Dil bir toplumun etnik kökenlerinin en önemli göstergelerinden biridir. "Kürtçe" yapısal olarak Farsça ve Oğuz Türkçesinden etkilenmiştir. Kürtçe'nin kelime hazinesi Türkçe, Farsça ve Arapça'dan oluşmaktadır. 8378 kelimedenden oluşan Kürtçe sözlük de 3080 Türkçe, 2230 Farsça, 2000 Arapça kelime vardır. 1300 yıl öncesinin Göktürk Türkçe'sindeki 532 kelime bugünkü Kürtçe de kullanılmaktadır. Kürtçe bugün özgün bir dildir ve ancak sonradan oluştuğu da bellidir. Kelime ve kavramların % 40'ından fazlası Türkçe olan Kürtçe, Türk ve Kürt arasındaki derin kültür ortaklığını göstermektedir.

Türk ve Kürt toplumu inanç, gelenek, görenek, folklorik olarak da pek çok değeri paylaşmaktadır. 12 hayvanlı eski Türk Takvimi, kelimeler, atasözleri, tekerlemeler, cirit, halk müziği, Nevruz, öz be öz Türkmen renkleri olan sarı-yeşil-kırmızıya tutkunluk, hali ve kilimlerdeki temel renk ve motifler gibi yüzlerce ortak değerimiz vardır.

Kürtle-Türk aynı kumaşın dokuması kadar bütünleşmiş, kültür ortaklığı ile kaynaşmış önemli bir topluluktur.

Türkiye’de gerek “Ulusal Kültür Politikası”nın olmaması gerekse yöneticilerin Türklük konusunda bilgi yetersizliği nedeniyle, cahilce ciddi hatalar yapılmakta, Anadolu’da Türklüğün simgesi olan bir çok tarihi kanıt anlaşılamayan bir şekilde yok edilmektedir. Bu tahribatın bir şekli de bir çok öz be öz Türkçe olan köy ve kent ismi Kürtçe ya da Ermenice zannedilerek değiştirilmektedir. Oysa değiştirilen bir çok isim Anadolu’da Türk varlığının derinliğinin ve yoğunluğunun tarihi kanıtlarıdır.

Türk toplumu kendisiyle ilgili gerçekleri maalesef bilmiyor. Türk halkını oluşturan topluluklar birbirlerini yeterince tanımıyor. Daha da acısı ülkeyi yönetenlerin, etkin konuma sahip medya mensuplarının, hatta bilim adamlarının çoğunluğu ülkenin toplumsal yapısı, inanç ve kültürel değerleri konularında yeterli bilgiye sahip değiller. Milli Eğitim sistemi yetersiz, milli olmaktan çıkmış, imam-hatip mücadelesi vermekte. Aydın denen kesim ise toplumuna, ulusuna ve devletine karşı sorumluluktan uzak, denize karşı viskisini yudumlamakta.

Böyle bir ortamda, Batı’nın sinsi arkalaması, ekonomik koşullar, siyasi istismarlar, kamuoyunu oluşturma tekeline elinde tutan medya mensupları, birçok satılmış sivil toplum örgütlerinin gayret ve destekleriyle terörün başka boyutlara taşınabileceğinin unutulmaması gerekir.

Saygılarımla.

İKİ NİĞDELİ, BİR SORU

“Bir Niğdeli, Şırnaklı çocuklar daha iyi eğitim görebilsin diye okullarınıza bilgisayarlar alıp gönderiyor. Siz ise Şırnak’tan Niğde’ye şehit cenazesi gönderiyorsunuz. Bu mu adalet!”

Bu sözler, **Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik’e** ait. Çelik bu sözleri cumartesi günü Şırnak’ta Ciner Gurubunun yaptırdığı 14 derslikli Gazi Paşa İlköğretim Okulunun açılışı sırasında yaptı.

Çelik’in sözünü ettiği birinci Niğdeli Doğu Gurubunun genç ve başarı patronu **Ferit Şahenk**. Doğu Gurubu bilgisayarlı eğitim kampanyası çerçevesinde Şırnak’a 2200 bilgisayar gönderiyor.

İkinci Niğdeli ise, davul-zurnayla askere gönderilen ama bedeni bir tabut içinde memleketine geri getirilen Piyade Asteğmen Ömer Fidan.

Fidan sadece 23 yaşındaydı. Üniversiteden yeni mezun olmuş, hayata ait düşleri olan bir gençti.

İki Niğdeli... Birbirlerini hiç tanımadılar. Ama yaşamları uzaktan da olsa Şırnak’ta kesişti. Biri Şırnak’ın çocukları hayata daha iyi hazırlanabilsin, İstanbul, İzmir’deki çocuklarla eşit şansa sahip olsun diye Şırnak’a 2200 bilgisayar gönderiyor, diğeri ise Şırnak’ta vatan hizmetini yapıyordu.

Askerliğini tamamlayıp bir işe girmeyi, evlenmeyi düşünüyordu. Üç askeri ile birlikte şehit düştü. Türkiye’nin bugün bir kimlik sorunu, vatandaşlık tanımı sorunu, çok kültürlülük sorunu var. Başta Başbakan olmak üzere toplumun önemli bir kesimi bu sorunları tartışma, demokratik yöntemlerle aşma çabasında.

Ancak Batıdan Doğuya bilgisayar, Doğudan Batıya şehit cenazeleri gelmeye devam ettiği sürece bu sorunları demokratik bir platformda tartışmak olanaksız hale geliyor.

Türkiye’de Nüfusun bir bölümünü, terör örgütünün liderinin ağzına bakanlar temsil etme iddiasında olduğu, farklı seste olanları öldürerek, tehdit ederek susturduğu sürece de tartışmak kolay olmayacak.

Çünkü biz biliyoruz ki, onların derdi esas olarak kimlik değil, vatandaşlık tanımı değil, kültürel haklar da değil. **Onların derdi İmralı’daki adama siyasi bir kimlik vermek.**

Bunun dışında gözleri bir şey görmüyor. Şehit cenazeleri bile onları utandırmıyor. Elinde tabanca olan adamlar konuşulmayacağını, şiddetin şiddet doğuracağını göremiyorlar.

Binlerce yıldır bir arada yaşayan insanların arasına bir daha hiç kapanmayacak kin tohumları ekmeye çalışıyorlar.

Sadece Kürtlerin demokratik açılımının önünü kesmiyorlar, Türkiye’nin demokratikleşme yoluna da dinamikler yerleştiriyorlar.

Biat ettikleri adamın ve örgütünün ağır bir yenilgi almış olduğunu, yakalandığı andan itibaren onurlu bir tavır gösteremediğini, Stalinist, gaddar bir örgüte liderlik yaptığını anlamıyorlar, anlamak istemiyorlar.

Onlar kendi siyasi gündemlerini izlerken Niğde’den Şırnak’a bilgisayar gidiyor. Bu çocuklar ellerine silah almasın diye... Şırnak’tan da Niğde’ye şehit cenazesi gidiyor.

Bu tablo da sokaktaki adamın vicdanını yaralıyor, yüreklerde kapanması gittikçe güçleşen yaralar açıyor.

Mihrali

Dr. Y. Nadi ÖZDAMAR

TOP OLMAZSA ARAP İMANA GELMEZ

Yaşar, şair, derlemeci ve araştırmacı değerli hemşehrimiz Avukat Osman Üçer, milli kahramanlarımızdan Mihrali Bey'in yaşam öyküsünü MİHRALİ adlı eserinde okuyucularına, Türk ulusuna ve özellikle de kendilerini tanımları için taklit hastalığına tutulmuş bir kısım aydınımıza armağan ediyor.

1940 yılında Niğde'de doğmuş olan Av. Osman Üçer ilk, orta ve liseyi Niğde'de okuduktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuş ve 35 yıldan beri avukatlığın yanı sıra kültür ve folklor araştırmaları da yapmaktadır. Gökçe Dede'nin Ülkesi, Hamlemizin Anahtarı, Fikirler Zaman Tünelinde, Üçkapılıoğlu Kel Ali gibi muhteşem eserlerinden tanıdığımız Osman ÜÇER, MİHRALİ'yi kaleme almadan önce Niğde'mizde dillerden düşmeyen "Mihrali Bey Türküsü" nün öyküsünü merak edip sormuş, soruşturmuş, neredeyse 81 ilimize giderek araştırmış ve Kars İlimizde noktayı koymuş. Görmüş ki, MİHRALİ bir DESTAN...!

Osman ÜÇER'e göre bu destan Köroğlu'ndan çok cüsseli milli bir kahramanın öyküsüdür. Mihrali Bey Battal Gazi ve Köroğlu gibi halka heyecan veren ve yakın tarihimizin en büyük milli maceralarını tescil etmiş bir delikanlısıdır.

Mihrali'ye bugüne kadar gereken önemin verilmemesi milli bir ihanet olarak kabul eden Osman ÜÇER, Azerbaycan ve Gürcistan'da eserleri elden ele gezerken ülkemizde Mihrali'nin yayınlanmamış olmasını kabul edememiş ve bu eseri kazandırmayı başarmıştır.

Kültürel değerlerimizin bir çoğunun yavaş yavaş gün ışığına çıktığı günümüzde, Mihrali'nin halen sisler içinde bulunuşu affedilmez bir tutum olarak gören Osman ÜÇER, Gökçe Dede Serisi içinde nesir olarak bitirdiği Mihrali'yi değerli hemşehrimiz Mehmet ERTEM'le birlikte şirleştirmişler.

Bugüne kadar Niğde yöresinde Mihrali ismi türkünden ibaret sanılırdı ve gerçeğe uygun herhangi bir yayın da yoktu. Sadece uydurulmuş öyküler vardı. Halbuki yöremizde insanlarımızın en çok etki eden türkülerden biri Mihrali Bey Türküsü'dür.

Mihrali Bey Kimdir?

Karapapak-Terekeme Türklerinden olan Mihrali, Tiflis Vilayeti'nin Borçalı Sancağı'na bağlı Darvas Köyünde doğup büyümüştür.

Kısa boylu, kara yağız, yüzünde şeytan tüyü olan, herkesin görmek ve konuşmak istediği, sevimli mi sevimli, gözünü pıtıraktan esirgemeyen bir delikanlıdır Mihrali Bey. Niğde halkımızın Mihrali'ye yakıştırması "Möhür Ali" dir.

Halen sağ olan torunlarından alınan bilgiye göre, daha 17 yaşında iken babasının cesedini Rus mezarlığından söküp almış, pranga vurularak hapsedildiği zindandan topuğunu keserek kaçmış, Rus ordusundan koyunlar ve otlar çalarak Kars halkını açlıktan kurtarmıştır.

1877-1878 Türk-Rus Harbinde Doğu Anadolu'da büyük yararlılıklar gösteren "Gönüllü Atlı Alay" Komutanı Binbaşı Mihrali Bey, bu harbin Başkomutanlığını yapan Gazi Ahmet Muhtar Paşanın emrinde büyük kahramanlıklar göstermiştir.

Mihrali Bey Kars'a giren Rus Orduları'nın erzak kollarını vurmuş, onlardan aldığı iase ve lojistik kaynakları Gazi Ahmet Muhtar Paşa'ya teslim etmiştir. Kızıldaş Muharebelerinde Şeyh Şamil'in oğlu General Muhammed Gamadanlı Mehmet ile Rusları büyük bir yenilgiye uğratmıştır. Yahniler Meydan Muharebesini kazanmış, Sivas'ta kurulan 40. Hamidiye Alayı Komutanlığı yaparak Orta ve Doğu Anadolu'da eşkıya isyanlarını bastırmıştır. Kuzey Irak'da meydana gelen Kürt ve Arap kabile isyanları bertaraf etmiştir.

Zamanın padişahı Abdülhamid'in takdirine mazhar olmuş, bitip tükenmeyen Yemen İsyancıları bilhassa Asır isyanlarının bastırılmasında görevlendirilmiştir.

İşte Mihrali'nin Niğde ile tanışması Yemen isyanlarını bastırmak için Yemen'e giderken Niğde'de verdiği mola sırasında olmuştur.

Mihrali, Niğde-Karasu civarında mola verir. Gelişi, Niğde Sancağı'nın büyükleri tarafından bayram havası içinde karşılanır. Halk bu yakışıklı babayiğidi görünce aşık olur. Kırk yıllık dostu, evladı gibi onu bağrına basar. Gece

gündüz yanından ayrılmazlar. "Güzel Atlar Ülkesi" olan Niğde'nin yetiştirdiği atlarla ciritler oynanır, güreşler yapılır. Halk akın akın kendisini ziyarete gelir.

Ancak görevi nedeniyle Niğde'de daha fazla kalamaz, ayrılık zamanı gelmiştir. Kadını, kızı, erkeği bu gidişe ağıtlar yakar. Köylü kadınının ağıt ve methiyeleri Mıhralı Bey'in gözlerini yaşartır. Yüzünü İt Ulutmaz Dağlarına dönerek ağladığını göstermek istemez.

Mıhralı değerli atların yetiştirildiği Niğde'ye aynı zamanda "Pehlivanlar Ülkesi" dendiğini de öğrenmiştir. Halk Mıhralı'yi Hacılar Sokağı bölgesinden Göbekli Dağ'ın eteklerine kadar uzun bir kalabalıkla uğurlar.

Niğde'den ayrılan Mıhralı'yi Adana ve Kadirli halkı da bağrına basmıştır. Yolculuk Arapların bulunduğu yerlere kadar çok zevkli geçmiştir. Ta ki Yemen'e vardığında

H. Orhan GÜNER

Değerli hemşehrilerim, yazıma Yunus EMRE; nin bir sözüyle başlayayım. "Yaratılanı severim yaratandan ötürü" "Başta Allah sevgisi, vatan sevgisi, bayrak sevgisi, mahlukat sevgisi ve niceleri... Sevmesini bilen için sevgi ne güzel bir duygu.

H. Mevlana diyor ki "sevmeyen değil, sevmesini bilmeyen vardır. Varın görün

ki, öyle kulun çevresi dardır." Gerçekten sevip, saymasını ve gülümsemesini bilmeyen kişiler toplum hayatında daima yalnız kalırlar. Karşısındaki kişileri şöretli, zengin, fakir, sağlıklı, hasta, küçük ve büyük demeden ırk, din, dil ve renk ayrımı yapmadan sevelim ve sayalım ki gerek Allah katında gerekse toplum içinde bizler de sevilip sayılalım. Sevmek ve saymak kişilerin içinden gelmelidir. Sırf menfaat için gösterilen sevgi ve saygının, hiçbir değerinin olmadığı zamanla anlaşılacak, o zaman riyakar ve münafık olduğumuz ortaya çıkacaktır. Ve toplum içinde itibar edilmeyen, itilen, kakılan ve yalancı kişiler olacağız. İşte bu durumda yapılacak tek şey küçüklere şevkatli olmak, büyüklere sevgi ve saygıyı gerçekten Allah rızası için yapmaktır. İşte, bütün bu tutum ve davranışlarımızda içten samimi ve sevecen olmalıyız ki herkes tarafından sevilip sayılalım. Başarının sırrı ve mutluluğun anahtarı da budur.

Arapların çuvallara un yerine kum doldurmasına dek...Mıhralı Arapların oyununa getirildiğini, kandırıldığını, Arap Şeyhlerinin kallesliğine kurban gittiğini çok geç anlamıştır ancak iş işten çoktan geçmiştir.

Arap çöllerinde ordusu ile birlikte aç ve susuz kalmıştır. Kum tipileri içinde askerleri ile birlikte şehit olur.

Abdulhamid Han'ın "Yelesiz Aslanım" dediği Mıhralı Arap ihanetine kurban gitmiştir. Arap ihanetinin boyutu çok derindir. İngilizlerle el ele verip TÜRK'ü arkadan kallesçe vuran aşağılık duygusundan halen kurtulamayan Arapları Osman ÜÇER'in bu eserinde çok daha iyi tanıyacak ve geçmişten ders alacağız.

Saygılarımla.

Sevelim ki Sevillelim

Toplumda hiçbir kişi doğuştan hırsız, katil ve kötü huylu olarak doğmaz. Kişileri kötü yapan toplumdur, yani biz insanlarız. Kişilere iyi bir

eğitim verip, manevi değerlere sahip çıkarak, kişileri sevip sayarak onları bağrıma basmış olsaydık, kişiler bu istemedikleri kötü yollara düşmemiş olacak ve topluma faydalı sevecen kişiler olacaktı.

Yalnız insanlar mı hayır, hayvanlar, ağaçlar ve çiçekler de sevgiyi tatmak isterler. Sevgiyle gelişirler ve güzelleşirler. Evlilikte, aile hayatında, iş yerinde ve ticarete karşılıklı sevgi ve saygının büyük bir yeri ve önemi vardır.

Temelinde sevgi ve saygı harcı olan ticari işletmeler de daima başarılı, verimli ve kazançlı olmuşlardır. Hülâsa, güleç bir yüzün, sevgi ve saygının açamayacağı kilit, halledemeyeceği hiçbir zorluk yoktur.

Yine H. Mevlana'nın şu güzel sözleriyle yazımı bitirelim." Sevmeyi dilediğimiz kimse kimdir. Sevmek dilenmez sevilir. Seveceğini aramak hayal etmektir. Hayalinde olanı deyim gözünde, kulağında, teninde ve yönünde ne varsa sev. Ayağım götürmez, dilim söylemez dersen olduğun yeri düşün orada olanı sev." Kısacası kul sevdikçe ufku genişler. Yaratana, sevgiyi kendinden olanı verdiğinde elbet sevgi bizi O'na götürür. Sevgide sadakat, sevgide ser, sevgide sabır vardır. Sevgi kini siler, hasreti getirir.

Elma Tarihi

Ömer Fethi GÜRER

Niğde bölgesinde elmacılığın dünü üzerinde söylenenler vardır. bu konuda arşivlerde kalanlarla bilinenlere katkıda bulunmak istiyorum. Tarım Savaş İşyari

Halit Koçak, Halkevi'nin yayınladığı Akpınar Dergisi'nde Niğde'de 'Bağcılık ve meyveciliği' konusunda Niğde'de meyveciliğine 'elmacılık' demenin daha doğru olacağını belirterek 'Eskiden Cehri bahçeleri ve bağlar arsında birçok meyve ağaçları dikilmiş ise de kazanç elde etmek üzere yapılan bahçeler çok yakın bir zamandadır' diye yazar. Bir çok yaşlı elmacıların anlattıklarına göre Niğde'de elmacılığın 70 / 80 yıl içerisinde oluştuğunu belirterek elma ağaçlarının ilk kalemelerinin Amasya'dan getirildiğini anlatır. (Birinci Teşrin 1935 sayı: 11 yıl 1) Halit Koçak, getiren içinde –"Dolaş oğlu adında bir Rum'dur. Meyve ağacı yetiştirmeye çok meraklı olduğu anlaşılan bu adamın kik ağaca taktığı dört kalem bugünkü meyveciliğinde meydana gelmesine sebep olmuştur." Diye anlatır.

Niğde'de ilk elma yetiştiricileri olarak Katipoğlu Raşit, İsrail oğlu Osman, Hayrettin oğlu Rıfat ve elmacı oğlu Emin'in bu işe giriştiklerini belirtip adlarına anıt yapılmasını da önerir. Üzüm bağları içinde Kemerhisar'da 200 yıllık omca kütüklerinin varlığına dikkat çekerek üzümçülüğün tarihinin daha da eskiye dayandığını anlatır.

Bor'da elmacılığın öncüsü ise Halit Mengi'dir. 1930'lu yıllarda Bor'da elma yetişip yetişmeyeceği tartışılırken ilal'da ki (Niğde yolu üzerinde) tarlasına elma diktiler elma yetiştirmiş ve böylece menfi propagandayı sona erdirdiği gibi tanıdıklarını elmalık yapma konusunda ikna ederek elmacılığın Bor'da başlamasını sağlamıştır. Ayrıca Belediye Başkanı İzzet Can döneminde Bor'da elma fidanlığı kurulmuştur. Halit Mengi, İstanbul'da dönemin önemli meyvecisi Petraki'nin yanında yetişmiş, Ahmet isminde bir şahsı ikna ederek Bor'a getirir ve ilal'da ki bahçe ve evini bu şahsa verir. Ayrıca belediyeye de destek vererek Belediye fidanlığı tesis edilmesine katkı sağlar.

Bir uzmanın 1936 yılında yazdıklarında anlatılanlarda ilginçtir.

- ' 1936 yılında Niğde gazetesi haberine göre Borda armut ağacı daha fazladır. Haberde –" Armut ziraatı elma ziraatından fazladır. Fakat burada yetiştirilen armut neveleri,

pek ziyade muhtelif olduklarından şimdiye kadar onlardan ticari büyük bir istifade temin edilememiştir. Çünkü pazara arz edilecek bir halde değiller. Bor'da Belediye açtığı fidanlıkta bilhassa ticarete geçebilecek armut nevelerini çoğaltıp. Yetiştirmek gerektir. Bor'da armut ağaçlarının ziraatı ile birlikte elma ziraatına ehemmiyet vermek ve Niğde mıntıkasında el ele verip bu mühim meyvenin yetiştirilmesine gayret sarf etmek lazımdır. Yalnız elma ağaçlarının ziraatında nazarı dikkate alınması icabeden tekniği hususat tıpkı Niğde'de tatbik edilecek şekilde olmalıdır. Bor'da ziraat edilen arazinin geniş olması ve fenni yeni usullerde meyve bahçelerinin teşkil etmek hususunda halka yardımda bulunabilecek Ziraat memurunun mevcudiyetine ihtiyaç vardır. Buraya bir memur tayin edilerek, burada meyve fidanlığının idaresini kontrol etmesi ve şimdiye kadar iyi bir bahçıvan tarafından idare edilen bu fidanlığa memur geldikten sonra Niğde mıntıkası ile birlikte işlerine devam etmesi tavsiye ederim.

Mesela, buradaki fidanlıkta tohumdan elma ağaçları yetiştirilmektedir ki bunlar Niğde'nin şayanı tavsiye edilen elma ağaçlarından üstün değildir. Yukarıda tavsiye ettiğim gibi, eğer yakında Niğde'de bir anaç çoğaltma fidanlığı kurulur ise, burada beş sene sonra külliyetli elde edilecek anaçlarla Bor mıntıkasında da yeniden elma ağaçlarının ziraatine başlanacaktır. O zamana kadar buradaki fidanlık armut yetiştirmekle meşgul olmalıdır. Bugün dahi yapıldığı gibi Türkiye'nin filoksera girmiş mıntikalarından, mesela Trakya'dan meyve fidanları artık Bor'a getirilmemelidir. Aşılı kalemelerin hariçten girmesi yasak edilmeli, ancak filokseralı mıntikalardan filokserasız mıntikalara köklü asma ve meyve fidanları sokulması arsulusal kanunlar mucibinde kabul edilip yasaklanmalıdır. Buradaki fidanlığın yetiştirdiği fidanlar muhit için kafi gelmeli, bu surette yabancı iklimlerde yetişen fidanların girmesine lüzum kalmamalıdır. Burada yeni kurulmuş bir meyve bahçesini gezdiğimiz esnada ağaçların Edirne'den getirilmiş olduklarını ve Niğde'de ekseriyetle yanlış olarak yaptıkları gibi ağaçları fazla derine gömdüklerinden vaziyetlerini pek fena buldum. Burada tabiat şartları, buranın meyve ziraatı için Niğde kadar elverişli olmadığını gösteriyor ise de Niğde mıntıkasında takip edilen görgü ve tecrübeye istinaden buradaki meyveciliği kaldırmak kabildir. Her

iki mıntukada, Türkiye'nin mühim elma ve armut mıntukası olmaya namzettir. Elde olan iyi vasıftaki meyve nevileri muhafaza, onları daha iyi iyileştirmek, eski ve yeni kurulan bahçelerde yapılan teknik hatalardan çarçabuk kurtulmak için, her şeyden evvel yukarıda arz ettiğim teklif ve programın yakından takibi şarttır. (11 Kanun 1936. Niğde).

12 Eylül 1941 tarihinde yayınlanan Niğde gazetesinde Milletvekilleri Halit Mengi ile Cavit Oral halkla görüşmelerinde elma ağaçlarında yaşanan sorunlar gündeme gelir. Haberde elma hastalıkları bölümü şöyledir; " Bundan sonra söz, Niğde'nin mühim bir derdi olan elma ağaçlarının korunması mevzuuna intikal etmiştir. Bu hususta Mebuslarımıza verilen izahata nazaran: Takriben beş seneden beri elma ağaçlarımıza arız olan bir hastalık vardır. Bu hastalık ağaçları ya başında meyvesi ile yahut çiçek zamanında birdenbire kurutmaktadır. Bilhassa yaşlı ağaçlara musallat olan bu hastalık yüzünden çok eski elma bahçeleri bir tarla haline gelmiştir. Bugünde bu hastalığa musap ağaçlar pek çoktur. Vakti ile ziraat vekaleti meseleye ehemmiyet vermiş, birkaç mütehassısı göndermiştir. Mütehassıslar yaptıkları tetkikler neticesinde hastalığın sari olmayıp kültürel olduğunu, bakım ıslah edildiği taktirde geçeceği neticesine varmışlardır.

Dün halk tarafından Mebuslarımıza verilen izahata nazaran yıllardan beri aynı kültür şartları içinde yaşamış, yaşlı ağaçların birden bire kuruması, mutlaka arız bir sebebe müstenit olmak lazım gelir. Bilhassa aynı kültür şartları içinde bulunan birçok ağaçların aralıklı kuruması, vaktiyle daha fena bakımlar altında, bir metre kutrak kadar büyük elma ağaçlarının yetişmesi, kurumunun kültürel olmaktan ziyade arızı bir sebebe müstenit olması şüphesini uyandırmaktadır. O halde meselenin ehemmiyetle bir daha tetkik talep edilmiştir. Hazır bulunan Ziraat Müdürü Bay Avni, henüz yeni geldiğini hastalığın tetkikine zaman bulamadığını meseleyi ehemmiyetle tetkik ettikten sonra vekaletle arz edeceğini vaat etti. Halkımız kendilerine samimi bir hasbıhal ve muhitlerine ait mevzuları münakaşa imkanı veren Mebuslarımıza teşekkür etmiş ve toplantı nihayete ermiştir."

Bor Belediyesinin elmacılığı geliştirmek için oluşturduğu fidanlıktan elma fide dağıtım yapılr. Elmacılık gelişince bu kez pazarlama problemi doğar. Halit Mengi oğlu Milletvekilliğinde yapan Vedat Mengi'de 3 Ağustos 1957 tarihli Yeşil Bor Gazetesinde 'Müstahsilin teşkilatlandırılması, Elma Satış Kooperatiflerinin kurulması ve elmanın bölge için önemi nedeniyle sahiplenilmesi gerektiğini', anlatan makale yazar.

Son 70 yılda yaygınlaşan bağ ve bahçecilikle ilgili yapılan sayımlarda da 1950 yılında 166 hektar elmalık, 1.400 hektar bağ alanı, 1972 yılında 6.018 bağ sahibi ailenin 7.169 bağı vardır.

Yıllara göre elma üretimi de: 1962 tarihinde 14000 ton, 1966 tarihinde 28000 ton, 1970 yılında 30.000 ton, 1971 yılında 28.000 ton, 1999 yılında 52.789 ton ürün yetişir. 1972 yılında 40 ton armut, 5 ton badem, 145 ton ceviz, 130 ton erik, 50 ton kayısı, 75 ton kiraz, 20 ton seftali, 65 ton vişne, 5 ton ayva elde edildiği saptanmıştır.

Dr. Ceyhan Atıf Kansu'da Bor elmasını da konu alan güzel bir şiir yazar.

BOR'DA BİR AKŞAM

Altın bir elma düşer mavi dalından göğün
O renk renk gölgeleri dökülür, gün sonunun
Bir nur havuza dolar pembeliğiyle günün
Eteklerini tutar dağlar altın buğunun.

Salkım söğütlerin nur dökülür yaprak yaprak
Ilık rüzgar dökerek geçer bütün dalları,
Bir akşam yemişidir elimde ılık toprak,
Ve bir masal kokusu aşık, gelir yolları

Ellerimi güneşe o kadar yakın tutarım.
O elmayı ısırmak isterim ben bu akşam,
Eşsiz pembeliklerde yıkanırım yatarım,
Derim; Hayata veda sonsuzluğuma selam.

Bir Bor elması gibi ey batan güneş seni,
Isırmak istiyorum seni büyülü yemiş,
Hatırla masallarda bahtiyar geçen günü,
O günler, o günler bu özlemlerle zenginleşmiş.

Ellerim değişiyor, Hasan Dağına serinliğe.
Yükseklığe uçuyor. Kar; öbek öbek.
Pembe pembe halılar serilmiş "yürü" diye,
Bu çocuk ufukları özledi, yürüyecek.

Duru bir pembeliğin örtüsündedir dağlar,
Dağların arasından uzatıp ellerimi,
Erişmek istiyorum gök bitimine kadar,
Okşayabilmek için bütün sevdiklerimi.

Uyu, çocuğum uyu, koy başını dağlara.
Tanrının işlediği o yorganı ufuğu,
Serdi bu eşsiz akşam, ilk yatağıma BOR'A.
Ve bahçelerde annen ninni söylüyor uyu!

Her an değişen bir gün gibi açtı çocuğum,
Dağları okşamak, o dağları, kafesinde,
Ufkunda öz elmayı koklamak istiyorum,
İşte güneş orada akşamın bahçesinde.

(Ceyhan Atıf Kansu 9 Haziran 1958)

Kıssadan Hisseler

Hüseyin ÇELİK

İnş. Yük. Müh. 16 Dön. Niğde Mv.

ÜÇ KUTSAL ERDEM

Bir insanın kemale ermesi, yanı olgunlaşıp pişmesi için şu üç şeyi iyice öğrenmesi ve uygulaması gerekir. Aksi halde eksik bir insan olarak kalır. Ancak bazen doğruyu savunmanın çok ağır bir bedeli vardır.

Bu üç esas 1. Sabır, 2. Kazanabildiği şeyle yetinme, 3. Yiğitlik, kendine kötülük yapanları affedebilmektir. Bu üç esasın nedenli önemli olduğu şu öyküyle anlatılır.

Bir kişi kendine sabrı, yetinmeyi ve yiğitliği göstererek öğretecek birini arıyordu. Sordu, soruşturdu. Ona, Bağdat'da Hallac-ı Mansur adında ermiş bir kişinin bulunduğunu, ondan bu isteklerini öğrenebileceğini söylediler. Bağdatın yolunu tutan adam, şehre varınca hemen Hallac-ı Mansuru sordu. Onun hapiste olduğunu, söylediği "En-El-Hak" sözünün yanlış anlaşılması yüzünden idama mahkum edildiğini bildirdiler.

İdam mahkumu

Adam derhal Hallac-ı hapishanede ziyaret etti. Üç aylık yoldan geldiğini, kendisine sabrın, yetinmenin ve yiğitliğin ne olduğunu göstererek öğretmesini rica etti. Hallac "Bak oğlum. Bana, beni sevenler yiyecek getirirler. Ben o yiyecekleri zindanın fakirlerine dağıtıyorum. Kendim ise şu kuru ekmekleri suya batırarak yerim ve onunla kanaat eder, yetinirim" dedi. Konu sabır meselesine gelince, Hallac-ı Mansur kolunu iki yana açıp, bileklerini bağlayan zincirlerden kurtuldu. Sonra duvara işaret edince kalın duvar yarıldı. Oradan bir yol açıldı. Hallac-ı Mansur olanları gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi seyreden adama döndü. "Evet, sabır meselesine gelince, işte şuradan kaçabilirim. Fakat, madem ki yasalar beni hapse mahkum etti, sabır edip idamımı bekleyeceğim. Yiğitliğe ve affetmeye gelince, o mühim konudur. Onu sana bugün öğretemem. Yarın gel" dedi. Ertesi gün sabahleyin erkenden istediği son şeyi öğrenmek için Hallac-ı Mansura koşan adam onu derisi yüzülerek öldürülmüş ve asılmış buldu. Kendi kendine dün öğrenmek için neden ısrar etmediğine hayıflandı. Kendisine sabır ve yetinmeyi hiç kimseden görmediği şekilde öğreten kişi, yiğitlik ve affetmek için neden "Hepsinden önemli" demişti? Ama o olanağı ebediyen kaybetmişti. Kendince büyük bir fırsatı kaçırmıştı.

O gece adam, rüyasında kendini kıyamet günü öbür dünyada gördü. Herkes korku içinde bekleyiyordu. Bir ara Hallac-ı Mansur ile, onu idama mahkum eden kadıyı gördü. İkisi de aralarındaki davanın sonuca bağlanması için Allah'ın huzuruna çıkmışlardı. Sonunda kadı haksız bulunmuştu.

Allah tarafından Cehennem'e atılmaya mahkum edilen kadıyı melekler alıp götürüyorlardı ki, Hallac-ı Mansur, "Yarabim benim makamım neresidir?" diye sordu ve "Cennet'tir" karşılığını aldı.

İdam ettireni affetti

Bunun üzerine Hallac-ı Mansur şöyle bir niyazda bulundu. "Yarabbi. Ben tek başına Cennet'e katiyen giremem. Benim Cennet'e girmeme vesile olan kadı, ateşte yanarken ben rahat edemem. Ben Resullullahtan aldığım terbiyeye göre, ya bu kadı ile Cehennem'e, yada yine birlikte Cennet'e girmeyi kabul ederim. Bunu Resul'un hürmetine niyaz ediyorum" dedi.

Melekler duraladılar. Kararı Yüce Yaratıcı verecekti. Evet, karar verilmişti. Ve dava da haksız çıkan kadıda, Allah'ın sevgili kulu Hallac-ı Mansur Cennet'e kabul edilecekti. Melekler ikisini de Cennetin kapısına götürdüler. Hayattaki üç şeyi görerek öğrenmek isteyen adam birden bire rüyasında kendini de Hallac-ı Mansurun yanında gördü. Cennetlik adam ona dönerek şöyle konuştu: "İşte... Yiğitlik ve kendine kötülük eden affedebilmekte budur..." ve adam uyandı. Öğrenmek istediği üçüncü erdemi de öğrenmişti...

EVE MİSAFİR GELİNCE

Misafirleri ağırlamak ve ikramda bulunmak Türk toplumunun adet ve görenekleri arasında önemli yer tutmaktadır. Eve gelen misafire sevgi ve muhabbet göstermek onları elden geldiğince ağırlamak ve memnun edici bir ikramda bulunmak ahlaki davranışlardır.

Misafire nasıl davranılmalı:

a) Misafiri güler yüz ve tatlı sözlerle karşılamak onlara, hoş geldiniz, ne iyi ettiniz bizleri memnun ettiniz. Allah'ta sizleri memnun etsin gibi sözler söylemeli.

b) İmkanları ölçüsünde ağırlamalı, bir şeyler ikram

etmeli, ikramda rahatsız edecek şekilde abartılı ve ısrarlı davranmamalı.

c) Misafire karşı asık suratlı olmamak, daima güler yüzlü davranılmalı.

d) Onların yanında çocuklara ve ev halkından olanlara azar ve kötü söz söylememeli.

e) Yolcu ederken de güler yüz ve tatlı sözlerle uğurlanmalı.

Bu davranışlar komşular, akrabalar ve arkadaşlar arasında sevgi ve saygı artar. Dayanışma, birlik ve beraberlik artar. Toplumlara huzur ve saadet gelir.

MİSAFİRİN ÜÇ ŞARTI

-Yahu! Görünmez oldun! Bize buyursana...

-Kardeşim gelirim ama üç şartım var!

-Oda neymiş?

-Anlatayım. Bir: oturduğum yeri bana zindan etmezsen.

İki: yediğim yemeği zehir etmezsen. Üç: sevdiğini bana sevdirmezsen.

-Muamma gibi konuşuyorsun. Bunlar da ne demek?

-Yani şu demek... Odaya girerim, gözüme bir yer kestirir, oraya otururum. Evvela sen başlarsın: Birader amma biçimsiz yere oturdun. Şöyle geçsene... "İyiim rahat ettim" desem de sana dinletmem. Sen ısrarla beni kaldırır istediğin yere oturtursun. Daha yeni yerime ısınmadan, hanımefendi gelir: Aaa misafiri buraya mı oturttun... Beyefendiciğim! Şöyle başa buyursanıza... Ben ona "pek rahatım! Çok teşekkür ederim demeye kalmadan valide hanım görünürler: Aman evladım cereyana oturmuşsun. Dün oraya oturdum da hala belimi kımıldatamıyorum... Küçük hanım belirir, arkama bir yastık yerleştirir. Baban çıkagelir: "Gençler kapalı yerde oturur mu? Balkona" der ve işte oturduğu yer insana böyle zindan olur.

Gelelim ikincisine...

Sofraya oturur, sevdiğimiz bir yemek gelir. Tahammülüm kadar yerim. Yine başlarsın: "Yoo! Bir kaşık daha al bakalım", "kafi" demeye meydan bırakmadan, hanımefendi tabağıma üç kaşık birden koyar. Ben kan ter içinde bunu bitirmeye uğraşırken valide hanımda kepçeye davranarak "Benim hatırım yok mu" der... Kerime hanım "hatır için çiğ tavuk yenir" demesine kalmadan peder bey "tabi, tabi buranın ab-ı havası eritir! Yemene bak evladım"... Daha ikinci tabak gelmeden ben salam gibi dolarım... Beğendiğin yemeklere yer kalmaz ve alnımda akacak ter kalmaz, gözlerimde fer kalmaz...Yediğim yemekte zehir olur.

Gelelim üçüncüsüne:

-Ha işte: En kötüsü de budur. Sofradan kalkılır. Köşelere yerleşiriz. Peder Bey, kolundan tuttuğu eğri bacaklı, kirpi saçlı, bir şaşkaloz oğlanı: "bizim yeni manevi evlat...

Yetimdir amma çok çalışkandır... Öp amcanın elini"... Benden maşallahlar, tebrikler, takdirler beklersiniz... Tam ben tatlı canımı evladı maneviyeden kurtarıırken önüme koskoca bir albüm dayarsınız: "bizim mühendis damadın yaptığı köprüler" yaprakları çeviririm çeviririm bitmez. Beni hiç alakadar etmez albümden yakayı kurtarıırken: "kerime Leon Efendiden ders alıyor, bey amcana çal bakalım, getir kızım kemanını" diye beynimde kağnılar gezdirir... İşte... "sevdiğini bana sevdirmezsen" dediğim budur. Şartlarıma razı isen geleyim"

FIKRALAR

Fıkralar sahipsizdir. Dil, din, ırk, millet, sınırları bile tanımazlar. Oradan oraya koşar dururlar. Bakarsınız Amerika'da birkaç ay önce söylenen bir fıkra Türkiye'ye değişikliklere ve ilavelere uğrayarak gelmiş.

Fıkralar; insan zekasının, mizahın, hicvin ürünüdür. İnsanları umumiyetle güldürmek için söylenmişse de çoğu kıssadan hisse çıkartılacak cinsinden, bazıları da insanlara bazı şeyleri ima yoluyla anlatmaya yararlar. Anlatılan fıkralar bazılarında öyle yakışır ki...

GÖRMEYE BAŞLADIM

1998 yılında Avrupa'da bir kentte feministler toplantısı yapılmış, her ülkeden konuşmacılar katılmış. Belirli kararlar alındıktan sonra diğer toplantıda buluşmak için karar alınmış ve toplantı sona ermiş. 1999 yılında feministler yine bir araya gelmişler ve konuşmacılar konuşmaya başlamışlar.

Konuşmacı Alman bayan başlamış anlatmaya:

-Geçen sene aldığımız kararlar neticesinde eve gittim. Kocama dedim ki:

-Bundan sonra bulaşıkları ben yıkamıyorum, al kendi bulaşığını kendin yıka dedim, birinci gün bir şey görmedim. İkinci gün bir şey görmedim. Üçüncü gün bir baktım hem benim bulaşıklarını yıkıyor hem de kendi bulaşıklarını yıkıyor. O günden beri çok mutluyuz.

İkinci konuşmacı İngiliz bayan anlatmaya başlamış. Kararlarımızı aynen bende uyguladım eve gittiğimde kocama dedim ki:

-Bundan sonra çamaşırlarını yıkamıyorum kendi çamaşırlarını kendin yıkayacaksın. 1. gün bir şey görmedim, ikinci gün bir şey görmedim. Üçüncü gün bir baktım, hem benim çamaşırlarımı yıkıyor hem de kendi çamaşırlarını yıkıyor. O günden beri çok mutluyuz demiş.

Üçüncü konuşmacı Türkiye'den başlamış anlatmaya: bende geçen sene aldığımız kararları aynen uyguladım. O gün eve gittim. Kocama dedim ki:

-Bundan sonra yemek yapmıyorum. Kendi yemeğini kendin yapacaksın, dedim. 1. gün bir şey görmedim, 2. gün bir şey görmedim, üçüncü gün sol gözüm biraz açılır gibi oldu. Görmeye başladım, demiş.

GÜLSUYU (GÜLISTAN TERCÜMESİ) –geçen sayıdan devam-

Hikaye (17)

Suhbetimde birkaç kimse bulunuyordu. Ya'nî müridlerimdi. Bunların zahirî halleri salâh ile bezenmişti.

Büyüklerden biri bunlar hakkında pek büyük bir hüsn-i zan hâsıl etmişti de her birerlerine hallerine ve derece-i ihtiyaçlarına göre birer miktar vazife ta'yin eylemişti.

Bir aralık bunların birinden dervişlerin hâllerine yakışmayacak surette bir hareket mi sâdir oldu, ne oldu ise, o zatin bunlar hakkındaki teveccühü zâil oldu, vazifelerini kesti.

İstedim ki bir yolunu bulayım da biçârelerin maaşlarını tekrar kurtarayım. Kalktım doğru o zât-i kerîmin yanına gittim. Fakat kapıcı beni bırakmadı. Bırakmamakla da kalmadı, beni âdetâ hırpaladı. Ma'zur gördüm. Çünkü tecrübekârların bunlar hakkında ne söylediklerini biliyordum.

103. Kıt'a

Dâlma, Sultan kapısından içeri
Bivesile, seni derbanla köpek
Karşılar, çünkü tabiatleridir:
Yaka yırtar biri, diğeri de etek

Bereket versin adamlarının çabuk haberi oldu da beni i'zazla içeriye aldılar ve oturmam için yüksek bir makam gösterdiler. Fakat ben, tevâzu' gösterip aşağıya oturdum ve dedim.

104-Beyt

Bir hakîr bendeyim, bırak ki beni
Olayım bendeler safında nişîn

Benden hiç beklemediği bu sözü eşiten veliyni'met dedi ki:

105-Mısra

Allah, Allah! Ne mahal var bu söze?

106-Beyt

Başımın üstüne çıksan da otursan sa'dî!
Çekerim nâzını, zirâ ki benim nazlımsın

Oturdum, konuşmaya başladık. Şundan bundan bir haylı musâhabeden sonra münasebet düşürerek bahsi bizim yârâna intikal ettirdim. Dedim ki:

107-Kıt'a

Suçları neydi lutfididerin? Sultânım!
Gördünüz cümlesinin ni'metini kat'a lüzûm?
Vüs'at-i lutf-i Hüdaya bakınız ki etmez
Ehl-i isyânı da hân-i kereminden mahrum

Hâkim benim bu tavassutumdan memnun oldu; dervişlerin muhassas maaşlarının müterâkimleri ile beraber verilmesini emretti.

Teşekkür ettim ve cü'retkârlığımdan dolayı afivler diledim. Tazîm resmini ifâ ile ayrılırken de şu kıt'ayı okudum:

108-Kıt'a

Kible-i hâcet olan kâ'beyi gör:
Ne kadar zâiri vardır, ne kadar
Fukarâ kahrini çekmek lâzım
Meyvesiz bir ağaca kim taş atar?

Hikâye (18)

Bir şehzâdeye babasından büyük bir hazîne mîras kalmıştı. Kerem elini açtı' cûd-ü sahânın hakkını verdi; askeri ve ahâlîyi in'amına gark eyledi.

109-Kıt'a

Mahfazasında duran misk, koku neşreylemez
Râyha duymak için ağzını açmak gerek
Kim ki büyüklük diler olmalı âlicenâp
Bitmek için dâneği toprağa saçmak gerek

Tedbirsiz musahiplerinden biri dedi ki: sizden evvel gelen pâdişâhlar bu hazîneyi bir çok emek ve gayretler sarfederek vücûde getirmişler ve mühim maslahatlar için saklamışlardır. Bu israftan vaz geç ki ileride mühim işler zuhûru muhtemeldir; düşmanlar arkadan fırsat gözetip duruyorlar. Olmaya ki ihtiyaç zamânında acze düşer, nedamet çekersin."

110-Kıt'a

Bir piring tânesi ancak ulaşır ev başına
Bir hazine, farazâ halka edilse taksim
Ama her evden alınsa ufacık bir miktar
Sana hergün birikir böylece ber kenz-i cesim

Şehzade bu sözlerden hoşlanmadı. Dedi ki: "Cenab-ı Hak beni bu mülke vâris kılmıştır. Yerim ve yediririm. Bekçi değilim ki muhafaza edeyim."

11-Beyt

Oldu Karûn helâk, serveti varken bu kadar
Ölmedi Nûşirevan şöhet-ü şaniyle yaşar

Hikaye (19)

Rivayet ederler ki: Nûşirevân-ı âdil bir gün av mahallinde bir av kebabı yaptırmak istedi. Tuz yoktu, adamlarından birini biraz tuz getirmek üzere yakında bulunan bir köye gönderdi ve tenbih etti ki: "sakın tuzu

parasız alma ki fena bir âdet bırakmış ve neticede köyün harab olmasına sebebiyet vermiş olmalıym.

Dediler ki: "Bu kadar şeyden ne zarar gelebilir?"

Nûşirevan dedi ki: "Dünyâda zulmün temeli bidâyette pek küçük olarak atılmıştı. Sonradan gelenlerin her biri birer şey ilâve ede ede bugünkü hadde eriştirdiler."

112-Kıt'a

Girse de bir bağa bir elma koparsa sultan
Yüz bulan bendeleri ağacı kükünden çıkarır
Beş yumurta parasız aldığı vâki olsa
Ordugâhta tavuğun beş bini birden kızartır

113-Beyt

Zâlim yıkılır gider cihandan amma
La'netler ile yâdedilen nâmı kalır

Hikâye (20)

Eşittim ki: bir âmil (Maliye nâzırı) sultânın hazînesini dolduracağım diye halkın evini boşaltıyordu. Besbelli ki tecrübekârların şu hikmetinden haberi yoktu: "Her kim bir mahlûkun hâtırı için hâlıkını gücendirirse Cenabı Hak aynı mahlûku ona musallat eder ve onun eliyle kökünü kazar."

114-Beyt

Bir dil-i münkesirin yaptığını
Yapamaz âteş üzerlik otuna

Latîfe: Derlerki: bütün hayvanların serdârı arlandır; en alçağı da eşektir. Bununla berâber âkıllerce müttetekun-aleyhtir ki yük çeken eşek, insan paralayan aslandan iyidir.

115-Kıt'a

Eşegin fehm-ü zekâsı yokmuş
Çekiyor ya yokümü, vâr olsun!
Nideyim merdüm-i hâtır-şikeni
Öküzs olsun da banâ yâr olsun.

Nihayet pâdişah onun zulüm-kârlığına muttali olarak türlü ukûbetlerle öldürttü.

116-Kıt'a

Edemez şah rızasını tahsil
Etmeyen bendegânını mennun
Hâlikından inâyet istersen
Eyle mahluka sevgini efzun

Maktûlün zulmüne uğramış olanlardan biri lâşesinin yanından geçerken dedi ki:

117-Kıt'a

Güvenip kuvvet-i bâzûna ve ya mansıbına
Halkın emvâlini gasbeylemeden eyle hazer
Zorlayıp bel'edebilsen de büyük bir kemiği
Parçalar mi'deni lâkin seni berbad eyler

Hikâye (21)

Hikâye ederler ki: Zâlimin biri kendi halinde duran bir dervîşin başına bir taş vurdu. Bîçârenin mukabele edecek kudreti yoktu. Taşı alıp bir tarafa sakladı.

O vakte kadar ki: bu zâlim, pâdişahın gazabına uğrayarak hapse atıldı. O, hapishanede yatmakta iken bir gün Dervîş çıkageldi, sakladığı taşı herifin başına yerleştirdi.

Bu sebepsiz taarruzdan şaşırıp kalmış olan zâlim sordu ki: "sen kimsin? Ve bana bu taşı niçin vuruyorsun?"

Dervîş dedi ki: "Filan tarihte' filan yerde benim başıma haksız olarak bir taş vurmuştum! Benim o gün size karşı koyacak kudretim yoktu. Zarurî sükût ettim ve taşı alıp sakladım. İşte bugün fırsat elverdi, sizden intikamımı aldım. Ben, o dervîşim, taş ta o taştır."

118 Mesnevi

Nâsezâ bir şahs-ı bedkârı görürsen bahtiyar
Eyle teslimi inân âkil isen bâ ihtiyâr

Zulme karşı serfûrû etmek eğerçi pek çetin
Yoktur amma elde uğraşmak için de kudretin

Nâ revâdır pençeleşmek bir çelik bâzû ile
Nârevâdır belki kaş çatmak, surat asmak bile

Bekle! Bir fırsat verir birgün zaman-ı bieman
Patladırısın beynini hasm-ı kavinin ol zaman

(Hikaye 17) salâh: iyilik, hüsn-i-zan: iyi fikir besleme, sâdir: çıkan, teveccüh: yönelme, gelme iyi gözle görme, zail: sona eren, geçmiş, kerim: cömert, ulu, büyük, ma'zur: özürü olan, derban: kapıcı, kapı bekçisi, hakim: önemsiz, bende: esir kul, birine bağlı, nişin: oturan, veliy'nimet: birinin geçimini sağlayan, musahabe: sohbet etme görüşme, lutufdide: iyilik görmüş, kat'a: hiç, asla, vüs'at-i lutf-i: iyiliği bol, hân-i: sofrâ, yemek, muhassas: tahsis olunmuş, ayrılmış, müterâkim: birikmiş, toplanmış, afiv: özür, bağışlanma, zâiri: dıştan görünen, (Hikaye 18) cûd-ü sahâ: cömertlik, in'am: iyilik etme, nimet verme, gark: batma, bol bol verme, alicenap: iyilik ve cömertlikte bulunan, müsahip: padişaha hizmet eden, maslahat: barış, iyilik yolu, zühur: meydana çıkma, nedâmet: pişmanlık, kenz-i cesim: büyük hazine

(Hikaye 19) bidâyet: başlama, başlangıç

(Hikaye 20) hâlık: yaratıcı, münkesir: gücünmüş, müttetekun: oy birliği, aleyh: karşı, fehm: anlayış, merdüm: insan, şiken: kıvrım ukubet: ceza, işkence, efzun: ziyade çok, mansıb: makam, hazer: çekinme, bel: yutma

(Hikaye 21) bedkâr: fena, nâsezâ: layıksız bâ: ile, serfûrû: baş eğme, nârevâ: yakışmaz, bieman: acımaz, ihtiyâr: kabul etme, inân: idare.

Hata ve Özür

Mustafa KILIÇ

Toplu olarak yaşayan canlıların, en üstün bir şekilde yaratılmış olanları olan insanlar; birlikte yaşamının gerektirdiği kurallara uymak ve birlikte yaşamının doğurduğu sorunları çözmek konusunda, en çok yetki ve yeterliliğe sahiptirler.

Birlikte yaşayan insanların, çok çeşitli ve karmaşık ilişkileri bulunmaktadır. Bu ilişkilerden karşımızdaki insanı mutlu ve memnun edenlerine, hiç olmazsa rahatsız etmeyenlerine olumlu ilişkiler deriz. Bunun aksine, insanları üzen, onları mutsuz ve rahatsız eden ilişkileri de, olumsuz ilişkiler veya hatalı davranışlar olarak değerlendirebiliriz.

İyi ilişkiler ve hatasız davranışlarımızla, insanların hoşnutluğunu kazanır, onların takdir ve teşekkürlerini hak ederiz. Hatalı davranışlar ve kötü ilişkilerimizle ise; insanların üzülp kırılmalarına sebep oluruz.

Hatasız Toplum

İnsanlığın tarihi gelişimi, sosyoloji, hukuk ve dinler, hatasız davranışları kendilerine yaşam ölçüsü kabul eden ve bunun temini için mümkün olduğu kadar hassas davranan insanlar ve toplumlar yetiştirmek için, çok çeşitli kurallar koymuşlardır.

İnsanlar içinde sadece peygamberler günah işlemekten korunmuşlardır. Bu nedenle peygamberler haricindeki bütün insanlar günah işleme ve hata etme yanlışlığı ile her zaman karşı karşıyadırlar. İnsanın olduğu yerde; hata, kusur, yanlış gibi davranışlarla karşılaşmak kaçınılmazdır. Mevlana'nın; "**Kusursuz dost arayan dostsuz kalır**", ünlü arabesk sanatçımız Orhan Gencebay'ın "**Hatasız kul olmaz, hatamla sev beni**" sözleri de, bu gerçeğin ifadesidir.

Affetmek İnsanı Yüceltir

Yanlış ve hatalı davranışları önlemenin çaresi, hatanın hemen arkasından özür dilemektir. Özür dilemek, dikkatsizliğini ve ilgisizliğini kabul etmek; ahlaki bir alışkanlıktır.

Affetmek; kötülük ve haksızlık edeni, cezalandırmaktan vazgeçip bağışlamaktır. Gerçekten cezalandırmaya gücü yettiği halde affetmek, en büyük erdemdir.

Özür Dilemenin Engeli: Gurur ve Kibir

Yaptığımız hata ve yanlışlıklardan sonra özür dilemenin engeli nedir? En büyük engel gurur ve kibir değil midir? İnsan kendini büyük görürse, özür dilemeyi gururuna yediremez. İyi ama başkalarının da bizim kadar izzeti

nefisleri yok mu? Onların şahsiyetleri de değerli değil mi? Halbuki, insanlara karşı alçak gönüllü olmak, kibir ve gururdan uzak durmak bütün felsefi ve sosyolojik sistemlerin gereğidir.

Kibir; büyülenmek, kendini beğenmek, gurur ise aldanmak ve hayale kapılmak demektir. Bunların hiçbirisi, insana yakışan sıfatlar değildir.

Kibir ve gurur manevi bir hastalıktır. Bu hastalığa yakalanmış kimseleri seven bulunmaz. Kibirli ve gururlu kimseleri, bırakın başkalarının sevmesini, en yakınları bile sevmezler. Çünkü bu gibiler çok bencildirler. En güzel şeyleri daima kendilerine layık görürler. En kötüsü de, hata yaptıklarını kabul etmezler.

Çocuklara Özür Dileme Eğitimi

Çocuklar öğrendikleri her şeyi ilk önce annelerinden öğrenirler. Sonra baba babaları, büyük kardeşleri, arkadaşları, öğretmenleri ve yaşadıkları çevre de eklenir. Kendisini etkileyen ve kişiliğini oluşturan bütün bu etki organlarından hatadan sakınmayı ve hata ettiğinde arkasından özür dilemeyi öğrenen çocuklar, bu alışkanlıklarını hayat boyunca devam ettirirler. Anne-babanın birbirinden özür dilediğini duymayan, arkadaşlarından olumsuz şekilde etkilenen, yanlış tavırlarını okulda da yeteri kadar düzeltemeyen çocuklar, büyüdükleri zaman özür dilemesini bilmeyen veya beceremeyen bir toplum oluştururlar.

Özür Dilemek Ne Kazandırır; Dilememek Neleri Kaybettirir?

Özür dilemek birlikte yaşamının vazgeçilmez şartlarından biri olan hoşgörü ortamının doğmasına yardım eder. Atalarımızın da işaret ettiği gibi, kan nasıl sadece su ile yıkanırsa, hata ve yanlışlıklarda ancak iyilikle ve özür dilemekle silinir ve yok edilir.

Hatalı davranışlar sadece onları yapanları ve yanlışlara maruz kalanları etkilemez, herkese zarar verir. Hatalı insanların davranışlarından rahatsız olan insanların, aşırı tepkiler göstermesine sebep olarak, onları da hatalı davranışlara sevk eder.

Davranışlarımıza dikkat etmediğimiz, onları hatalı çizgilerden alıp hatasız alanlara getirmediklerimiz sürece; toplumun huzur, güven ve mutluluk içinde yaşayabilmesini temin edemeyiz. Hatalı davranışların yaygın olduğu bir toplumda, insanların; huzur içinde yaşayabilmelerini hatta insanlık görevlerini yapabilmeleri oldukça güçtür.

Yavuz ÖZTÜRK
Emekli Öğretmen

Geleceğimizi Eğitim

Öğretim ilke ve yöntemleri alanı ilk önce ilkokullar için düşünülmüş ortaokul ve liselerde düşünülmemiştir. Pedagoji de sadece 11-12 yaşlar için ilkokul ve anaokulları içinde düşünülmüştür.

Daha büyük okul çağları için de öğretim ilke ve yöntemlerine lüzum görülmemiştir.

Orta öğretimde çalışan öğretmenler öğrencilik yıllarındaki öğretmenlerinin ilkelerini uygulamışlardır. Bir nevi ustalık ve çıraklığın da altında bir öğretim ilkesi olarak (örf ve adetlere) gelenek halinde devam etmiştir. Daha sonra ortaöğretimde ilke ve yöntemler gerekli görülmüştür. Doğruluğu ve tekniği kanıtlanmış, böylece ilke ve yöntemlerin kullanılmasına başlanmış; kendi düşüncelerimize göre eğitim-öğretim uygulamamız engellenmiştir. Bu ilke ve yöntemler her toplum da aynı uygulamaya dönüştürülmüştür. Öğretim ilke ve yöntemleri bazı küçük değişiklikler olmakla beraber evrenseldir. Ortak fark olmakla birlikte benzerlikler çoktur, ayrılıklar daha az olmaktadır.

Öğretim Bilgisi;

- a) Çocuklar ve gereçleri; hızlı gelişme çağında toplumsal ve teknolojik gelişmelere uygun olarak hazırlar,
- b) Çağımızda insanı daha mutlu kılar
- c) Psikoloji, felsefe, sosyolojinin ortaya koyduğu veriler hakkında öğretmenin iyi yetişmesine olanak verir.

ÖĞRETİM BİLGİSİ (DİDAKTİK)

Öğretmenlerin gelişigüzel ve yalnız öğrencilik anlarına dayanan öğretim yapmak yerine zamanlarını, enerjilerini ellerindeki olanakları en etkin biçimde kullanarak öğretim programının öngördüğü amaçlara en kısa yoldan varmayı amaçlayan kişiler olarak görülmesi gerekir. (Eğer bir resim 10.000 kelimeye bedelse bir resim çiz 10.000 kelime tasarruf et gibi)

Öğretim Bilgisi (Didaktik) Genel Didaktik ve Özel Didaktik olarak düşünülür;

- 1.si bütün öğretim etkinliklerini yöneltgen genel ilke ve kurallarını kapsar
- 2.si ise ders programlarındaki çeşitli disiplinlerde her birine uygulaması gereken ilke ve yöntemlerin kullanılmasında faydalı amaçları kapsar.

Öğretim Bilgisi 15-16. yüzyılda Erasmus Holl tarafından Didaskiyo sözcüğü ile türemiş ve öğretiyorum-öğreniyorum

olarak başlamıştır. Daha sonra Alman Ratke 1571-1635 de kolay öğretme bilgisi olarak (DİDAKTİK) bu kelimeyi kullanmıştır. Çek Komelyus Didactico Mağra adlı eserinde çocuğun eğitilmesinde bu sözcüğü kullanmıştır. Çevresel denemelerle çocuğun eğitilmesini örnek verir. Duygularla, deneylerle, hitap ederek öğrenmeyi tercih etmiş ve bunu savunmuştur. İngiliz J. Löke de aynı yolda olup, insan bilgiyi ancak yaşantısıyla, çevre ilgisiyle öğrenir demiştir.

J.J. Russo ise 18. yüzyılda kalıttımdan çok çevrenin öğrenmede önemli olduğunu öne sürer. Öğrenmede çocuk imajını da değiştirmiştir. Eskiden minyatür büyük adam-hanım ayırdımı yapıldı. Halbuki çocuğun evreni tamamen büyüktür çok farklıdır ve farklı düşünmektedir.

İsviçreli Pestolozzi öğrenmede yeni ufuklar oluşturmuştur. Uygulamanın – soyuta, basittin-somuta, yakından-uzaga doğru bir öğretim ilkesi düşünmüştür. Öğrenme bir takım duygusal yaşantılar üzerine kurulan genelleme işidir. Bu genelleme ise duygusal izlenimleri planlı bir hale getirir.

Öğretim bilgisinde Alman Frebel 1782-1852 yıllarında çocuk yuvaları ve ana okullarının kurucusudur. Oyun yolu ile çocukların ilgilenmelerini ve öğrenmelerini ister. Somut-soyut, basit-karmaşık şekli ile düşünür. Çocukların duygularından hareket ederek öğrenme yollarını tercih eder.

Alman Herbert ise öğretim bilgisinin insan aklının işleyişine bağlıdır. Akılcıdır, akıl aldığı-algıladığı izlenimlerle bazı şeyler üreten bir mekanizmadır. Akıl duyu organlarına (göz, kulak vb.) bağlı algıları düzenleyen ve sıraya koyan mekanizmadır. Her görevin karşılığında bir hak vardır! Şairin ise "hak yok görev vardır" demesine rağmen.

Bir kişinin görev sorumluluğuna sahip olması haklarını bilmesi onun bilinç düzeyi ile eş anlamlıdır. Hak ve görev bilincine varma sorumluluklarının kavranılması ile olanaklıdır. Hakkın alınması görevin yapılması toplumsal bir davranıştır. Bunlar arasında ki denge ise eğitim-öğretimle sağlanacağı kanısıyla. Günümüz öğretmenlerinin eğitim-öğretim programlarını çağımız yaşam biçimlerine uygun yapmaları dileği ile; Atatürk'ün Başöğretmen oluşunun 77. yılını anarken bütün öğretmen arkadaşlarımızın öğretmenler günü ve haftasını kutlar saygılar sunarım.

Sınıfta Öğretmen

Murat AKSOY

Niğde Ulukışla Aktoprak İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Eğitim şüphesiz sıradan insanların gerçekleştirebileceği bir görev değildir. Özellikle bir eğitimci için sınıf yönetimi, amacına ulaşabileceği bir ortam olması dolayısıyla çok büyük önem arz eder.

Bilindiği gibi ülkemiz eğitim sisteminde ders süresi 40 dakika olarak uygulanmaktadır. Ve bu 40 dakika elbette ki bireyin dikkatini derse verebileceği süre açısından oldukça fazla bir zaman dilimini ifade eder. Binaenaleyh bu ders süresinin klasik tabiriyle düz anlatım metodu uygulayan bir eğitimciyle kolay kolay bitmeyeceği, öğrenciler açısından da pek keyifli geçmeyeceği aşikardır. Peki 21. yüzyıl eğitimi nasıl olmalıdır? Acaba öğrencinin derse girmekten keyif aldığı, öğretmenin kendini yormamasına rağmen çok şeyi başarabilmiş halde konuyu tamama erdirdiği dersler imkansız mıdır?

Başlamak, bitirmenin en önemli basamağıdır. Ama nasıl başlamalıdır? Bir düşünür vaktin birinde yüzlerce kişiye sıkıcı bir konu hakkında bir şeyler anlatacağı. Sözlerine başlarken sarf ettiği söz onun soluksuz dinlenmesini sağladı. O dikkat çekici ifade şuydu: "Değerli dinleyenlerim, konuşmamın bir yerinde size hakaret edeceğim. Bunun için şimdiden özür dilerim." Şüphesiz bu yöntem aynı şekilde sınıfta uygun değildir. Ama mesleğini, öğrencilerini seven ve mesleğinin hakkını vermek isteyen bir öğretmen bunu rahatlıkla sağlayabilir.

Ders denilince akla konuşmak gelir. Öğrenci açısından öğretmenle olduğu kadar arkadaşlarıyla da konuşmak dersin tadı tuzu. Ve bunlar gerçekleşirken de öğretmenin yerinde ve zamanında müdahaleleri elbette yolunda giden dersin işlenişini bozmayacak türden olmalıdır.

Kimi zaman öğrencilerin cevap vermek için parmakları yerine ağızlarını kullandıkları sırada "konuşmayın" sözü şüphesiz "parmak kaldırarak konuşabilirsiniz" şeklindeki söz kadar etkili olmayacaktır.

Hepimiz çocukluğumuzdan beri hatırlarız derse giren öğretmenlerimizin aldığı yoklamayı. Hiç düşündünüz mü; o yoklamayı siz alsaydınız o ders sizin için nasıl geçirdi? Evet klasik öğretmen anlayışının aksine bırakın derslerde yoklamayı her seferinde farklı bir öğrenci alsın, sizde sadece gelmeyenleri yazın fişe.

Öğrencilerimiz bilgi çuvalı değil de çuval çuval bilgi üreten, onu kıyaslayıp yeni çıkarımlar yapabilen bireyler olsun. Öğrenci öğrenmeyi öğrenerek bilginin hafızada kalma aşamalarını kavrayıp bilinçli bir bilgi birikimi elde etsin. Öğrenci İngilizce dersinde 'water' kelimesinin su değil de -terleyen atın su içmek istediğinden yola çıkarak su anlamını ezberlesin.

Yine öğrenci sosyal bilgiler dersinde -Man kamyonuyla hana giren birinin atı görmesi, atın ağzından beyaz leblebinin düşmesinin -Osman, Orhan I. Murat, Yıldırım Beyazıt, Çelebi Mehmet şeklinde Osmanlı padişahlarının kalıcı şekilde ezberlenmesinin mümkün olduğunu öğrenince eğitim, şüphesiz daha keyifli olacaktır.

Ve öğrenciyi konunun içine atmak kesinlikle öğrenmeyi kolaylaştıracaktır. Özellikle sosyal bilgiler dersinde kimi zaman padişah olan öğrenci bazen kendi etrafında dönen yerküre, bir başka derste ise savaş kazanan bir komutan olabilmelidir. Derin sessizliğe bürünen sınıfta bir anda -en hızlı parmak kaldırma- yarışmasının başlaması elbette derse bir canlılık getirir.

Günümüzde eğitim, çeşitli multimedya araç takviyeleriyle daha etkili olmaktadır. Ama şu da bir gerçektir ki eğitimde yer alan öğretmen faktörü hiçbir zaman önemini yitirmeyecektir. Sınıf ortamında her türlü görsel ve işitsel arabirim öğretmen sayesinde anlam kazanır. Bütün doğruların kesiştiği öğretmen filmlerdeki baş aktör gibi izleyicilerin yani öğrencilerin her türlü gereksinim ve beklentilerini karşılamak durumundadır.

Ve 21 yüzyılda her şeyin kendisini yenilemek zorunda kaldığı bir ortamda öğretmenin kendisine ayrı bir önem vermesi gerekir. Çünkü her zaman öğrencinin bir adım önünde olması gereken öğretmen derse gireceği anda kendinden ve anlatacaklarından emin, uygulayacağı yöntem ve teknikleri hazır halde derse girmelidir. Ve öğrencinin sıkıldığı anı gözlemleyebilen, her zaman için yedek planı olan, sıkımayan, sıkılmayan biri olmalıdır öğretmen.

İyi bir öğretmen severek yaptığı mesleğinde başarıya ulaşmanın birden fazla yolu olduğunu bilir ve bu doğrultuda karşısına çıkan her türlü engelleri aşmayı bir erdem olarak görür.

İsmail ÖZMEL

Hasret - Özlem - Nostalji

TV-4'de Türk musikisi programında dile dokunan bir şarkı. "Güz gülleri gibiyim", mısrası ile başlayan ve melodi ile sözlerin hakikaten güzel kaynaştığı şarkıya, salondakilerde de eşlik etti. Ama tarifsiz bir duygu yoğunlaşması, göz çukurlarından yanaklara doğru akan duygu selleri. Gibi göz yaşları. Bu manzara beni de etkiledi. Duygulandım. Ekranın böyle lütufları da olmasa bazen çekilmez hale geliyor.

Bir şarkının kalplerin derinliklerine kadar ulaşması önce eserin gerçek bir sanat eseri olduğunu ortaya koyuyor. Aynı zamanda Türk Musikisi adına kıvanç verici bir başarı. İnsan ruhunun derinliklerindeki bu temiz ve zengin madeni yakaladığı belli.

Şarkının güzelliği yanında "Hiç bahar yaşamadım", mısrası söylenirken doruğa yükselen duygular. Bu güzelliği, son yıllarda unutulmuş, işletilmesi ve insan istifadesine sunulması ihmal edilmiş, duygu hazinelerimizin kapısının aralanması olarak selamladım.

Kiminin nostaljik, kiminin romantik olmakla adeta suçladığı bu güzel duyguların ne anlama geldiğini biraz daha açmamız, hep birlikte düşünmemiz bir zaman kaybını olur ne dersiniz?

Bazılarımızın unuttuğu, karşılıklı sevgi ve güven ortamının zenginleştirilmesine yönelik çalışmaların bir buluşma noktasına ihtiyacı olduğunu söyleyebilir miyiz? Acıdan, hüzünden mutluluğa geçmek, yokluktan varlığa geçmek gibi bir şey. Göz pınarlarından damla damla akan bu yaşlar içimizdeki insafsız ve acımasız buz dağlarının erimesine sebep olacak ısıyı yaratamaz mı? Daha çok sorular ve daha çok ihtimaller akla gelebilir. Ama biz düşünmeye, ruhumuzun derinliklerindeki bu sıcaklığı bir madenci sabrı ile çevremize, yakınımıza ulaştırmaya çalışmalıyız.

Hep kendimizi düşünüp, zevkimizi, hayatımızı süsleyecek imkanları artırmaya çalışırken, hayatının önemli bir kısmını sıkıntılar içinde geçiren insanların hali hiç aklımıza geliyor mu? Bir haksızlığa, bir imkansızlığa veya bir yokluğa direnen insanların göz yaşları, aklımızın ucundan, gözlerimizin önünden geçiyor mu? Çevremize, oturduğumuz evin çevresine, mahallemize bakıyor muyuz?

Tabii ki hepsini aynı kefeye koyup, aynı ölçülerle ölçmek de mümkün değildir. Ama bunların içinde gerçekten ilgimizi, bir teselli cümlemizi bekleyenler yok mudur? Bir tebessüm, bir sevgi cümlecisi, bir hal hatır sorma bile onların yüzünü güldürebilecektir.

Özlem deyiniz, isterse hasret deyiniz (Nostalji), eskiyi hatırlayarak ve anarak bir lezzet, bir tatmin bulma, biz bunu bile bir güzellik ve zenginlik olarak takdim etmiyoruz. yani düne ait ne varsa hepsine tu kaka mı demeliyiz? Yeni diye piyasaya sürülen şeyler, bir edebiyat, bir kültür, sanat eseri veya bir musiki parçası olabilir. En iyileri bunlar mı dememiz gerekir? Bu soruları herkesin kendisine sorması ve cevabını düşünmesi gerekir.

Dün olmadan, bugün, bugün olmadan yarın olur mu? Hep birbirine bağlı değil mi? Babamız annemiz olmasaydı, biz olur muyduk, dedelerimiz ve ninelerimiz olmasaydı, babalarımız annelerimiz olur muydu? Örnekler çoğaltılabilir.

Bugün güzel ne varsa, hepsinin temelinde dünün, toprağa atılmış güzel tohumları, güzel insanların, güzel hareketlerin emeği ve katkıları vardır. Bakınız ot bile toprağa saldı ki küçük kökleri ile beslenir, büyür, çiçek ve meyve verir. Daha dün denilecek kadar yakın geçmişin hatırlanmasına bile tahammül edemeyenlere şaşmıyor musunuz?

Bazıları alay etmek için bahane bulmanın zevkini yaşıyor. Hatta bu vesile ile, hiç de çağrıştırmaması gereken konular ortaya atılıyor, biz bu dünyaya ağlamaya mı geldik, diyenler oluyor. Halbuki bunun ağlamakla ne ilgisi var? Bu bir iç muhasebedir. Hayatın güçlüklerinden bunalan insanları, duygu anaforlarından kurtarmak, yerine göre, kendinden daha zor şartlarda olanlardan, daha güçlüklerle hayatını idame ettirenlerden bahsederek, eski anıları, eski musiki parçalarını, şifa verici bir ilaç gibi sunmak da, muhatabımız için bir teselli, bir ferahlık yaratabilir. Veya anılar içinden bir anın zevkini yeniden yaşatabilir. Bir nebzecek duygulanmak, duyguların yoğunluğunda tazelenmek, bir tebessüm, bir teselli yakalamak. Bunun ayıplanacak nesi var?

Bu tarz olumsuz değerlendirmeleri, bazen moda

diyerek, bazen de çağdaşlık diyerek, tecrübesiz zihinlere kabul ettirmeye çalışanlar, her yeni olanı gençlerin gözüne ve gönüne güzel göstermek isteyenler olabilir. Bütün bu propagandaların etkisiyle, hayatın gençlik duygularından ibaret olduğunu sananlar olabilir. Hiç yaşlanmayacağını, bu gençliğin böyle devam edeceğini, eğer çeşmelerde su bol akıyorsa, bu akışın sonsuza kadar devam edeceğini sananlar olabilir. Sözlüğünde yaşlılık, yoksulluk, hastalık gibi unsurlar da olmayabilir.

İçinde bulunduğun günden başka bir zaman parçasının mevcudiyetinden haberdar olmadığın gibi, yarını aklının ucundan bile geçirmiyorsun. Bolluk içindeysen; ölçsüz davrandığında, bunun böyle devam etmeyeceğini, yolluk içindeysen bunun bir gün biteceğini aklının ucuna bile getirmiyorsun. Sağlıklı isen hasta olabileceğini, hasta isen bunun bir gün iyileşeceğini düşünmeyerek, yanlışlar içinde oluğunu bir gün anlayacaksın? Bütün bu topal düşüncelerin eksiklerini belki bir gün göreceksin, dileriz ki zaman çok geçmiş olmaz...

Şükretmeli

Ali GÖKTÜRK

Trabzon Gümrük ve Muhafaza Baş Mdr. Yrd.

Büyüklerimizden bize öğretilen yemeklerden sonra "Yarabbi çok şükür" denilmesi çok çalıştınız, yorulunuz, acıktınız önünüzde bir yemek var karnınızı doyuruyorsunuz, üzerine suyunuzu da içtiniz mi Yarabbi çok şükür dersiniz. Yani Allah'ın verdiği rızka, nimete çok şükür olsun, hamd olsun. Bugün de bu evinde karnımız doydu. Allah olmayanlara versin dersiniz. İnsanlar hep en iyinin, en güzelin kendisinin olmasını istemiş, zaman zaman bulduğuna ve bulunduğu duruma itiraz etmiştir. Maaşı yetmez isyan eder, evi küçük, arabası eski model, yazlığı yok, saç siyah değil, hep itiraz eder. Elindekini küçümser. Hep yukarıya bakar olmadığı için hayıflanır, bir de aşağıya baksa kendi durumundan daha aşağıda olan insanların bulunduğunu görecektir. Kim istemez her şeyin en iyisi kendinde olmasını, en iyisini o giysin, o yesin, o yaşasın. Fakat her şey herkesin istediğine göre olmuyor. "Rastlayana kadar bacakları olmayan bir adama,

Bir şarkının ruhumuzun derinliklerine nüfus eden melodisi ve sözlerinden yola çıktık. Gözlerden akan yaşların ekran başındakilere de sirayet ettiğini söyledik. Acaba bütün bu manzaranın ne kadar bizden ve ne kadar insani olduğunu düşündük mü? Öyle ya seninde gözlerini yaşartan bir takım parçalar, manzaralar, olaylar olmuştur. Böyle duygulu bir anında, kalbini kırdığın bir arkadaşının siması gözünün önüne geldi mi? Yahut da bütün günleri göz yaşıyla geçen insanlardan birisini hatırladın mı?

Bakınız bizi düşünce ve duygu olarak bir araya toplayan ne ilginç hallerimiz vardır. Düğünde, ölüde, hasatta, harmanda, okulda, imtihanında, sevinçte, felakette bizi bir araya getiren işte o göz pınarlarından sel gibi akan asıl duygularımızdır. Her felaketli günde, her mutlu günde el ele tutuşturan, beraber yapan, coşturan ve koşturan, halay çektiren bu duygulardır. Ruhumuzun ta derinlerinden kopup gelen sevgi ve kardeşlik, güven ve yardımlaşma duygularıdır. Hepsinin temelinde gözlerimizi yaşa boğan yüksek duygular vardır. Çünkü onlar karşılık beklemeden, kalbin kelimesiz ve sessiz söyleyişleridir. Manasını da ancak bir insan kalbi anlayabilir...

üzülüyordum ayakkabı alamıyorum diye ayaklarıma" Harold Abbok. Ne güzel demiş mutluluk sahip olduğuna şükretmektir. O bakımdan çok çalışmalı, dürüst olmalı, yeniliğe açık olmalı. Dahası elde ettiğinizi planlı programlı kullanarak daha çok verim elde etmeliyiz ki, istediğimiz seviyeye gelelim. Daha rahat yaşayalım, geleceğe yatırım yapalım. Bunu ben olarak değil biz olarak düşünmeliyiz. İşte o zaman ülkemiz kalkınır. Müreffeh bir ülke olur ki, dünya ülkeleri arasında saygınlık kazanmış oluruz. O vakit bizde bizim durumumuzdan alt seviyede olanlara yardımcı olabilir, onlara öncülük edebiliriz. Bugün yeryüzündeki kalkınmış ülkelerin hiçbirisi bulundukları seviyeye yatarak değil, çok şeylerden feragat ederek ve çok çok çalışarak gelmişlerdir.

Mustafa TUNA
Makine Mühendisi

Enerji Kaynaklarımız

Geçen Sayıdan Devam

TÜRKİYE'DE RÜZGÂR ENERJİSİ

Türkiye'de rüzgâr enerjisi potansiyeli en iyi olan ülkelerden biridir. Türkiye'nin teknik potansiyeli ise 83000 MW'dir. 15000 MW teknik ölçümleri yapılmış olup yatırıma hazırdır. Üç tarafı denizlerle çevrili olan ve yaklaşık 3500 km kıyı şeridi olan Türkiye'nin özellikle ve düzenli rüzgâr alan bölgelerdir. Bu sebepten, bu bölgelerden başlamak üzere hızla rüzgâr enerjisi yatırımlarına başlanmalıdır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 1999'da açtığı Y.İ.D modeli ile rüzgâr santralleri yapılması konusunda proje sayısı 55'e çıkmıştır. Böylece Türkiye'de gerçekleştirme aşamasına girmiş, rüzgâr güç santrallerinin toplam kurulu gücü 1700 MW'a ulaşmıştır.

ABD ve AB'den son 10 yılda rüzgâr enerjisine dayalı santral yapımları çok hızlı artmıştır. ABD'de 1998 ortasında 1999 yılı sonuna kadar 18 ayda 985 MW gücünde rüzgâr enerjisi santrali işletmeye alınmıştır. Danimarka kendi enerji ihtiyacının % 10'unu rüzgâr enerjisinden sağlamaktadır.

ABD Kaliforniya Altamont Pass rüzgâr çiftliğinde 10000 MW gücünde rüzgâr santralinden, kw/h değerini 4 centten satmak üzere planlanmıştır.

Elektrik enerji maliyetleri gelişen teknoloji ve enerji türbin imalatlarının seri imalata geçirmesinden dolayı diğer enerji kaynakları ile rekabet edebilir duruma gelmiştir. Dünyada rüzgâr enerji üretim maliyeti 4-5 cent arasındadır.

Rüzgâr enerjisinin kullanılması temiz ve çağdaş bir yöntemle enerji üretmek ve ihtiyacı kısmen de olsa karşılamak insanlara çağdaş olma ve çevreye duyarlı olma hissi vereceğinden moral değer taşıyacaktır.

Ülkemizin elektrik ihtiyacının % 5'i ile % 10'u rüzgâr enerji kaynağından elde edilmesinin planlanması hedef alınmalı, elektrik enerji ihtiyacı çevreyi kirletmeden, ulusal bir kaynaktan ekonomik bir şekilde karşılanabilmelidir.

Yıl	Kurulu Güç-MW	Rüzgâr Gücü	%
2004	37000	19 MW	% 0,05 (onbindebeş)
2005	39896	800 MW	% 2 Hedef
2010	60490	5000 MW	% 8 Hedef
2015	81166	7500 MW	% 9 Hedef
2020	104893	10400 MW	% 10 Hedef
2023	120000	12000 MW	% 11 Hedef

Rüzgâr enerji santrallerinin diğer enerji santrallerine göre maliyetleri az, kurulma zamanları kısadır. (12 ile 18 ayda kurulmaktadır)

Rüzgâr enerjisinde hızın maliyet üzerindeki etkisi büyüktür. Rüzgâr enerjisi rüzgâr hızının küpü ile orantılı olup hız arttıkça maliyet azalmaktadır.

ABD rüzgâr hızına göre birim fiyatları:

- 7,16 m/s hızda ; 4,8 cent kwh
- 8,08 m/s hızda ; 3,6 cent kwh
- 9,32 m/s hızda ; 2,6 cent kwh

Teknolojik gelişmeler rüzgâr türbinlerinin maliyetini düşürmüştür. 1000 kw güç maliyeti 1000 \$'dır. 1 MW rüzgâr santralının kuruluş maliyeti 1 milyon \$'dır.

2005-2010 yılları arasında 5000 MW gücünde rüzgâr santrali kurmayı planlıyorsak 5 milyar \$ yatırım yapmamız gerekiyor.

NÜKLEER ENERJİ

2005-2010 yılları arasında kurulması düşünülen 2000 MW gücünde bir nükleer enerji santrali, ülkenin bugünkü şartlarında teknik çalışmalar, finansman temini ve zaman bakımından pek cazip görünmüyor. Enerji açığının RÜZGÂR, GÜNEŞ ve diğer yenilebilir enerji kaynaklarından karşılanması daha cazip görünüyor.

Nükleer enerji kolunda çalışanların ve çalışma bilgilerinin, TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU'NDA oluşturulacak bilgi bankasında toplanmasında fayda var.

* Dünyadaki Nükleer Santral sayısı; 444

* İnşa halindeki santral sayısı; 37

Nükleer Enerji kullanarak;

1) Enerjinin çeşitlendirilmesi zorunluluğu

2) Nükleer enerjiye sahip olup ileriki teknolojilere sıçrama yapmak

-FRANSA, enerjisinin % 76'sını Nükleer Enerjiden,

-BELÇİKA, enerjisinin % 55'ini Nükleer Enerjiden,

-İSVEÇ, enerjisinin % 46'sını Nükleer Enerjiden,

-UKRAYNA, enerjisinin % 45'ni Nükleer Enerjiden,

-BULGARİSTAN, enerjisinin % 42'sini Nükleer Enerjiden,

sağlamaktadır.

BİYOKÜTLE ENERJİ

Ülkemizde hala odun ve tezek ısınmada kullanılmaktadır. Oran % 10 civarında. Bitki atıklarının katı yakıt olarak değerlendirilmesi ülkemiz bir tarım ülkesi olup tarım atıklarını yeterince endüstride değerlendiremiyoruz. Örneğin, mısır ve tahıl sapları, meyve ve sebze atıkları. Mısır, şeker pancarı, patates gibi endüstriyel bitkileri.

Sanayide yakıt olarak kullanılan ürün ETANOL üretimidir.

ETANOL şeker, nişasta ve selüloz gibi maddeleri ihtiva eden biyokütlerden üretilmektedir. En iyi bilinen etanol üretim ham maddesi şeker kamışıdır. Bunun yanı sıra buğday, diğer tahıllar ile patates de bol miktarda bulunmaktadır.

Karbonatça zengin bitkilerin Etanol verimi

Ham madde	Karbonhidrat %	Etanol %
Şeker pancarı	16	38-48
Şeker kamışı	13	35-70
Mısır	60	15-30
Patates	18	22-30
Yer elması	17	27-54

Brezilya'da etanol (diesel) yakıtı olarak mazot içine karıştırılarak yakıt olarak kullanılmaktadır. Brezilya biyokütle ürünü ETANOL 5 milyon Diesel ve benzinli araç da başarı ile kullanılmaktadır.

Çöp Santrallerinin Kurulması;

Adana Belediyesi için 45 MW gücünde, 302 milyon kwh/yıl enerji üretecek santral anlaşması imzalanmıştır.

Y.İ.D Modeli kapsamında; Ankara Mamak, Bursa, Tarsus, İzmit ve Mersin'de talepler var.

Ayrıca Çöp Santrali kurulacak iller, Antalya, Diyarbakır, Eskişehir, Konya, Sakarya.

Hedef: 2010 yılına kadar 50 MW x 20 Adet, Çöp Yakma ve Biyogaz Santrali kurma projesi yapıp gerçekleştirilmeli.

GÜNEŞ ENERJİSİ

Türkiye'nin enerji rezervleri sınırlıdır. Buna karşın alternatif enerji kaynakları iyi değerlendirilmemektedir. Oysa ülkemiz yenilebilir enerji kaynakları potansiyeli açısından zengindir.

2010 yılında öngörülen; 60000 MW kurulu güç ile 160 MTEP (160 milyon ton petrol eş değeri enerji) yerli yenilenebilir enerji kaynakları ile karşılanabilir.

Türkiye, yıllık 87,5 milyar TEP güneş enerjisi potansiyeline sahiptir.

Bunun; 26.25 milyon TEP'i ısı-enerjisi, 8.75 milyon TEP'de ELEKTRİK Enerjisi üretimine elverişlidir. (Prof. Dr. N. Eğrican, İTÜ)

2004 yılında 25 milyon ton petrol ithal ettiğimiz düşünülürse ülkemizdeki güneş enerjisinin gücünün büyüklüğünü anlamış oluruz.

Hacim ısıtmasında ve evlerin sıcak su ihtiyacının karşılanmasında yaygın olarak kullanılan güneş enerjisi ayrıca elektrik üretiminde termal sistemlerde fotovoltaik olarak ve hidrojen üretiminde kullanılmaktadır.

FOTOVOLTAİK HÜCRELER

PV hücreleri gürültüsüz çevreyi kirlilemeden herhangi bir hareket eden mekanizmaya ihtiyaç duymadan güneş enerjisini direkt olarak elektrik enerjisine çeviren sistemlerdir.

PV hücreler hesap makinelerinde, saatlerde, uydularda, AYDINLATMADA ve küçük aletlerin çalıştırılmasında yaygın olarak kullanılmaktadır.

PV hücreler elektrik enerjisi iletim hattı bulunmayan yada uzak olan yerlerde evlerin hatta köylerin su pompaların, çeşitli aletlerin uzaktan kumandasında da kullanılır.

HİDROJEN ENERJİSİ

Hidrojen su başta olmak üzere kâinatta en bol elementtir (H₂O). Birim kütle başına diğer bilinen tüm yakıtlardan daha fazla enerjiye sahiptir.

1 kg hidrojen 4 lt benzinin sağladığı enerji kadar enerji sağlar. Ayrıca 1 litre sudan 1,6 lt benzine eş değer hidrojen temin edilebilir.

Güneş enerjisi hidrojene diğer elementlerden ayırmak için ideal bir enerji kaynağıdır.

- DOLAYISIYLA GÜNEŞ ENERJİSİ KULLANILARAK SAĞLANACAK TEMİZ YAKITTIR.

- HİDROJENİN YANMA ÜRÜNÜ HEPİMİZİN BİLDİĞİ SAF SU'DUR. BU YÜZDEN ÇOK TEMİZ VE ÇEVRECİ YAKITTIR.

- ARAÇLARIN GELECEKTEKİ YAKITI HİDROJEN'DİR.

Kaliforniya Arcata enerji araştırma merkezinde 4 kw gücünde golf arabası hidrojen yakıt hücresi çalıştırılmaktadır.

DOE Amerikan enerji bakanlığı tarafından desteklenen proje de 50 kw gücünde şehir içi otobüsü fosforik asitli hidrojen yakıt hücresi tarafından çalıştırılmaktadır. Otobüse bir akü konularak aracın yokuş tırmanması yada ilk hareketinin hızlandırılması kolaylaştırılmıştır.

TORYUM

Geleceğin Nükleer yakıtı Toryumun, Radyasyon tehlikesi çok azdır. Araştırmacılar, toryumun nükleer santrallerde kullanılması konusunda çalışmalarına devam ediyorlar. Dünya Toryum cevherinin % 38'i ülkemizde bulunmaktadır.

BOR VE TÜREVLERİ

- Üretim 2,3 milyon ton/yl
- İhracat 250 milyon \$/yl
- İstihdam 2500 kişi

Bor ve Türevleri ülkemizde işlenip zenginleştirilirse, rafine edinmiş işlenmiş BOR madeni katma değeri 10 kat artmakta ve yıllık ihracat hedefi de 2.500 milyar \$ yükselmektedir.

* BOR madeni işlenmemiş olarak, tonunu 250 \$/Ton'dan satmaktayız, çok düşük bir fiyat (Linyit Kömüründen daha ucuz bir değerden). Dünya Bor ve bileşiklerinin rezervinin % 66'sı ülkemizde bulunmaktadır.

HEDEFE ULAŞMAK İÇİN TEKLİF EDİLEN PROGRAM

1-PROJE + KEŞİF: ELE, DSI, Tarım Bak., Enerji Bak., Sanayi Bak., DTP, DİE

2-İHALE: Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı, EPDK, Bayındırlık Bakanlığında Takviyesi, İhale İşleri Genel Müdürlüğü

3-MODEL: Y.İ.D, Yap, İşlet, Devret, Y.İ. Yap, İşlet, KAMU YATIRIMLARI

4-DENETİM: Enerji Borsasının Kurulması, Ankara Enerji Sermayesi, Finansman Borsası, Enerji Piyasası Kurulu

5-FİNANSMAN*: A.E.S.K (Ankara Enerji Sermayesi Borsası Kurumu) Kurulmalı

6-DENETİM: Yatırım ve İşletmelerin MALİ Denetiminin, SAYIŞTAY ve Yeminli Mali Müşavirlik firmaları tarafından denetlenmesi

Kanuni düzenleme ile kurulacak enerji şirketlerine, çalışanlardan emekli olanlardan 5 milyar TL üzeri hisse seneti alımının cazip hale getirilmesi.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ucuz, bol, sürekli, milli kaynaklara dayalı, çevreci, yenilebilir enerjiler için çözüm önerileri;

1. Resmi ve özel enerji kurumları arası hızlı koordinasyonun sağlanması,

2. ELEİ (Elektrik İşleri Etüd İdaresi) bünyesinde, enerji kaynakları, fizibilite, etüd, proje hizmetlerinin bu kurum

içinde toplanması, veri toplama bankası kurulup, toplanan bilgilerin ELEİ bünyesinde yatırımcılara sunulması. Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı bünyesindeki, Enerji İşleri Genel Müdürlüğünün ve DSI'nin, Proje Daire Başkanlığının ELEİ bünyesine katılması, aynı işi gören hizmet birimlerinin birleştirilmesi.

Yatırımların ihale dosyasının hazırlanmasına kadarki safhası ELEİ bünyesinde toplanması.

3. Enerji İhalelerini; EÜAŞ (Elektrik Üretim AŞ) yapmalı, EPDK teknik denetlemeyi, yatırımın her safhasında izlemeli. HES, Hidrolik Enerji yatırımları da dâhil, Termik ve Yenilebilir Enerji Yatırımlarında, YAPI DENETİM FİRMALARI tarafından denetlenmeli.

EÜAŞ genişleyen hizmetleri için, DSI'nin Bölge ve Şube müdürlüğü tesislerinden ve elemanlarından faydalanmalı.

4. Üretilen enerjinin pazarlanması, kurulacak özel dağıtım şirketleri tarafından yapılmalı. Özel şirketlere verilen bu elektrik dağıtım pazarında, kaçak ve kayıpların % 8'e indirilmesi sağlanmalı.

5. Enerji ile uğraşan resmi ve özel bütün şirketler, mali denetim şirketleri ile Sayıştay tarafından her yıl muntazam denetlenmeli.

6. Yurtdışına satılacak veya yurtdışından alınacak enerjiler ve enerji kaynakları, EPDK tarafından Enerji Bakanlığı bünyesinde oluşacak kadro ile yönlendirilmesi.

7. Yurtdışında petrol, doğalgaz aramaları ile baraj ve sulama ihaleleri, Enerji Bakanlığı desteğinde özel firmalara gerekli kolaylığın sağlanması ile kalifiye elemanlara iş sahası açılmış ve ülkeye döviz girdisi sağlanmıştır.

8. BOTAŞ bünyesinde Enerji nakil boru hatları, özel sektöre açılmalı, ham ve işlenmiş enerji kaynakları nakliyesinde gerekli tasarrufun sağlanması. Yakıt tankerleri için özel sektör tarafından dolum tesislerinin kurulması.

9. Deniz yolu ile gelecek enerji hammaddeleri için, uygun tanker filolarının kurulması.

Enerji üretim, dağıtım işlerinde çalışacak teknik elemanları yetiştirmek için Enerji Teknik Liselerinin açılması, üniversitelerde enerji yatırımlarını ve işletmelerini yönetecek, konusunda bilgi sahibi enerji mühendislerini yetiştirmek üzere enerji bölümleri açılması. (elektrik, elektronik, ısı, fizik, kimya, nükleer enerji dallarında)

Kömürle çalışan termik santrallerin verimlerini artırıcı yatırımların yapılması, kömürle çalışan santrallerde baca gazı temizleme ve atıkları arıtma tesislerine gerekli yatırımların yapılması.

2005-2010 yıllarında yenilebilir enerji kaynaklarına yapılacak planlı yatırımlarla, 100000 kişiye yeni iş imkânı açılmış olacak.

Ülkemizin geleceği, yerli yenilebilir Hidrolik, rüzgâr, güneş ve biogaz biokütle enerjilerine yapılacak yatırımlara ve % 27'ye varan elektrik kaçak, kayıplarının azalmasına bağlıdır.

Yeşilburç Köyü'nün Tarihçesi

Fazlı TOKMAK

Emekli Öğretmen

1924 yılından önce bugünkü Yeşilburç Köyü'nde Rumlar yaşamaktaydı. Köyün o zamanki adı "TENEY"di. TENEY Köyü 320 haneli bir köy olup o dönemde Niğde bölgesindeki Rum köyleri içerisinde en zengin olanıydı. Köyün zengin olması nedeniyle 19' ncu asırda tarihsel değere sahip bir çok konak inşaa edilmiştir. Bu konaklardan bir kısmı halen ayakta olup ev olarak kullanılmaktadır.

Köyde sözkonusu döneme ait olup kitabesinde 1805 yılında inşaa edildiği belirtilen bir kilise ve bu kiliseye ait bir çan kulesi bulunmaktadır. Kilise mübadele sonrasında köye yerleşen büyüklerimizce camiye çevrilmiş olup halen köyün iki camisinden biri olarak kullanılmaktadır. Söz konusu tarihi eser Niğde İl Kültür Müdürlüğü'nün girişimleriyle 1992 yılında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından koruma altına alınmıştır.

30.01.1923 tarihinde TBMM Hükümeti ile Yunanistan Hükümeti arasında, daha sonra Lozan Barış Antlaşmasının bir eki olarak da kabul edilen "Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi" imzalanmıştır.

Sözkonusu sözleşme gereğince Türkiye topraklarında yerleşmiş olan Ortodoks Rumlar ile Yunanistan topraklarında yerleşmiş Müslüman Türklerin 01.05.1923 tarihinden itibaren karşılıklı zorunlu mübadelesi öngörülmüştür.

Nüfus mübadelesi sözleşmesi gereğince zorunlu göç önce Türkiye topraklarında yerleşik Ortodoks Rumlardan başlamış ve yaklaşık 1.500.000 Rum Anadolu'dan Yunanistan'a göç etmiştir.

Eski adı Teney, yeni adı Yeşilburç olan köyümüzde yerleşik Ortodoks Rumlar mübadele kapsamında Yunanistan'ın Korfu (Kerkira) adasına yerleştirilmişlerdir.

Yunanistan'dan Türkiye'ye ise yaklaşık 500.000 Müslüman Türk göç etmiştir. Bu günkü Yeşilburçlular ise mübadeleden önce Yunanistan'ın batısında bulunan ve Selanik'e 180 km. mesafede olan Grevena şehrine bağlı tamamı Müslüman Türk ahalisinden oluşan eski adı "Krifç", yeni adı "Kivotos" köyünde yaşamaktaydılar.

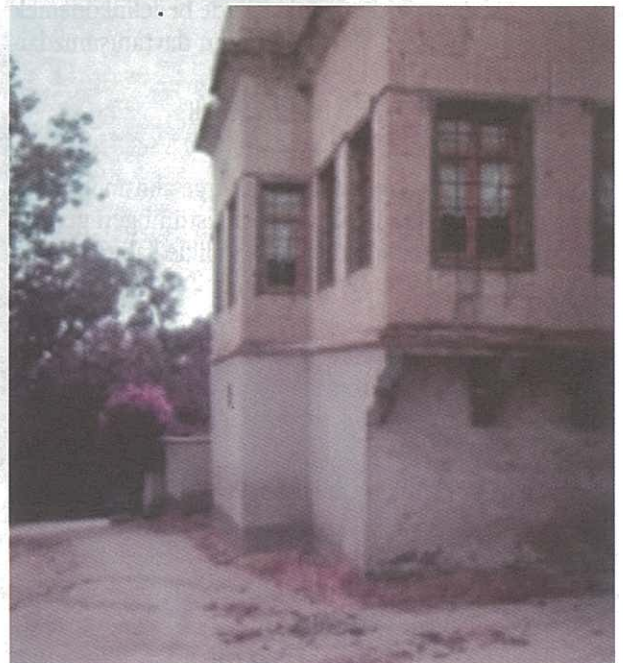
Yeşilburçlular 1924 yılında Krifç köyünden Selanik'e, Selanik'ten de "Gülcemal" vapuru ile İzmir'e gelmişler, İzmir'de geçici bir süre (3-6 ay kadar) kaldıktan sonra Isparta'ya geçmişlerdir. Oradan da kısa bir süre için

Niğde'nin Uluagaç köyüne yerleştirilmiş, Uluagaç köyünde yaklaşık bir yıl kadar kaldıktan sonra 1926 yılı başlarında Yeşilburç köyüne nakledilmişlerdir. Mübadele ile vatanımıza kavuşmamızı sağlayan Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve çalışma arkadaşlarına köy sakinleri her zaman müteşekkir olmuşlardır.

Bu günkü Yeşilburç köyü sakinleri geçmişten getirdikleri kültürel zenginliklerini halen devam ettirmekte olup, köy sakinlerinin eğitim düzeyi yüksek ve yetişmiş insan gücü fazladır.

Yeşilburç köyünde Rumlardan kalan eski konaklar, eski kilise şimdiki cami, kısmen ayakta olan eski Hamam gibi kültürel değerler ile Kayardı Bağlarının devamı olan Yeşilburç vadisi hem Yeşilburç ekonomisi için hem de Niğdemizin tanıtımı ve turizmi için çok önemli bir potansiyel içermektedir.

Yeşilburç Köyünün tanıtımı maksadıyla bir web sitesi ve iletişim grubu oluşturulmuştur. Köyle ilgili zengin içeriğe sahip sitenin adresi <http://yesilburc51.sitemynet.com/> veya <http://www.yesilburc51.com.tc>, iletişim grubunun adresi <http://groups.yahoo.com/group/yesilburckoyu/> şeklindedir.

İbrahim BAYKAN

Bana Abla DiyebeLirsin

1988 yılının kasım ayında (rahmetli) Süleyman Özdamar ile sıkı bir pazarlığa tutuştuk. Oğlu Nadi Özdamar'a ait olan dairenin alımı için. Uzun pazarlıktan sonra anlaştık. Alımı gerçekleştirip, tapumuzu aldık. Daha sonra ufak tefek tadilat işine giriştik.

Tadilata başlamadan önce bir kağıt yazdık. Sonra çoğaltıp, komşuların kapılarının altından attık. Şöyle yazdık: "Biz yeni komşunuzuz. Evde tadilat yapacağız. İki ay kadar sürecektir. Sabah dokuzda başlayıp akşam dörtte bırakacağız. Lütfen bizi anlayışla karşılayın. Bağışlayın" rahmetli Munise Nine kağıdı alıp yukarı geldi..

-Ulan oğlum. Bana iyi bir komşu gelsin de varsın iki ay gürültü yapsın. Yeter ki sonu tatlı olsun.

-Sağol anacığım, deyip elini öptüm. Anlaştık. En çok rahatsız olacak kişinin rızasını almıştık. Sonra diğerleri anlayışla karşıladılar.

Tadilat tahmin ettiğimiz gibi iki ay sürdü. Bu arada merdivenler kirlendi. Berbat oldu. Yok canım öyle kırıp dökme olmadı. Sadece harç kiri... İş bitimi apartman yöneticisi durumunda olan bayanın kapısını tıkladık.

-Necla Hanım. Sizi rahatsız ediyoruz. Bizi bağışlayın ama bir ricamız var. Biz iki ay apartman merdivenlerini kirlettik. Gürültü ile komşuları rahatsız ettik. Rahatsızlık için özür diliyoruz. Kirlettiğimiz için de bedelini ödemek istiyoruz. Borcumuz? Necla Hanım bu davranışımızdan mutluluk duydu, gülümseyerek:

-İki aylık aidatınız dört bin lira. Dedi.

Ben çıkarıp on bin lira verdim.

-Üstü kalsın. Kalanıyla da bir süpürge alınsın. Dedim. Parayı uzattım. Necla Hanım hemen üstünü geri getirdi. Süpürge parasını kabul etmedi. Kesinlikle kabul etmedi. Dört bin liradan dört kuruş fazlasını kabul etmedi. Teşekkür edip ayrıldık.

İşte böyle başladı, Necla Özdamar Hanımefendi ile tanışmamız. Bizim centilmenliğimiz ile Necla Hanım'ın nezaketi bir anda iyi bir komşuluk ilişkisinin başlangıcı oldu.

On yıllık komşuluk. On yıl boyunca o bize abla oldu. Biz ona bacı kardeş. Öyle yakınlaştık ki, birbirimize yemek ikram edecek kadar birlikte kahvaltı yapacak kadar. Birlikte gezmelere gidecek kadar. Birbirimize hediye alacak kadar. Birbirimize anahtar güvenecek kadar. Birbirimize kıymetli eşyalarımızı güvenecek kadar. Çocuklarımız annee,

torunlarımız Erol dede diyecek kadar. Ankara'ya göçtüğümüzde evimizi emanet edecek kadar. Daha daha, izinimize geldiğimizde sobamızı yakılmış, çorbamızı pişmiş bulacak kadar...

Necla Hanım bize ablamız kadar yakın olmuştu. Kaynaşmıştık. On yıl öyle güzel geçmişti ki, güzel şeylerin çabuk geçtiği gibi...

On yıl sonra biz yine ev değiştirdik. Bu sefer Tepe Bağlarına geldik. Özdamar Apartmanı'nı bedenimiz terketmişti ama ruhumuz asla. Hele Necla Hanım gibi bir ablayı, Erol Bey gibi bir ağabeyi terk etmek bizim için asla mümkün değildi. Yakınlığımız daha da pekişti. Karımın hastalığında, ameliyatında Necla Hanım hep yanımızda oldu. Her Cuma mübarekesini yaptılar. Her hafta birbirimizi yokladık. Hatta günler bile düzenlendi. Bu günlerden ben de nasibimi aldım. Necla Hanım benim hakkımı hanımımla gönderir, veya getirir. Pastalar, tatlılar, kekler.

Evet her şey güzeldi. Güzeldi de buna bir ad koymak gerekirdi. Bir Cuma kuşluk vakti Necla Hanım yine bizi ziyarete gelmişti. Sohbet edildi. Yendi, içildi. Ama hitaplar hep resmi idi. Hafize Hanım, Necla Hanım.

Necla Hanım ayağa kalktı gülümseyerek:

-Hafize, bundan sonra bana abla diyeceksin. Ben de sana Hafize..

Hafize Hanım heyecanlandı. Yeni bir olay olmuştu. Bir abla kazanmıştı. Duyulandı. Başını kaldırdı. Necla Hanım'ın o gülümseyen yüzünü süzdü. Göz göze birkaç saniye bakiştılar sonra:

-ABLAMM... Kucaklaştılar. Sarılıp ağlaştılar. Tekrar tekrar ablammm, kardeşimmm... Biz de mutlu olduk gözlerimizden damlalar, yere doğru akan katreler. Süzülen mutluluklar...

Geçen hafta Necla Hanım bizi yine ziyarete geldi. Her zaman olduğu gibi yine çantası bir şeyler doluydu. Zahmet etmişti. Ne gerek vardı. Kendisinin gelmiş olması bizi yine mutlu ederdi. Öyle özlemiştik ki. Çocuklarımız, torunlarımız, hep kucaklaştık. Ablam gelmişti. Ben de abla demenin mutluluğunu tattım, O da bana:

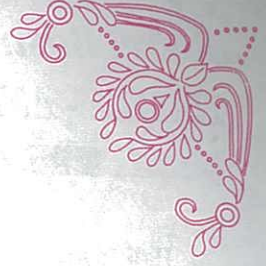
-Kardeşim, öz kardeşim dedi. Bu mutluluğun adı konmuştu. Bacı kardeş. Biliyor musunuz şimdi ben öyle mutluyum ki... iki ablam var. İki öz ablam var.

Darısı ablası olmayanların başına...

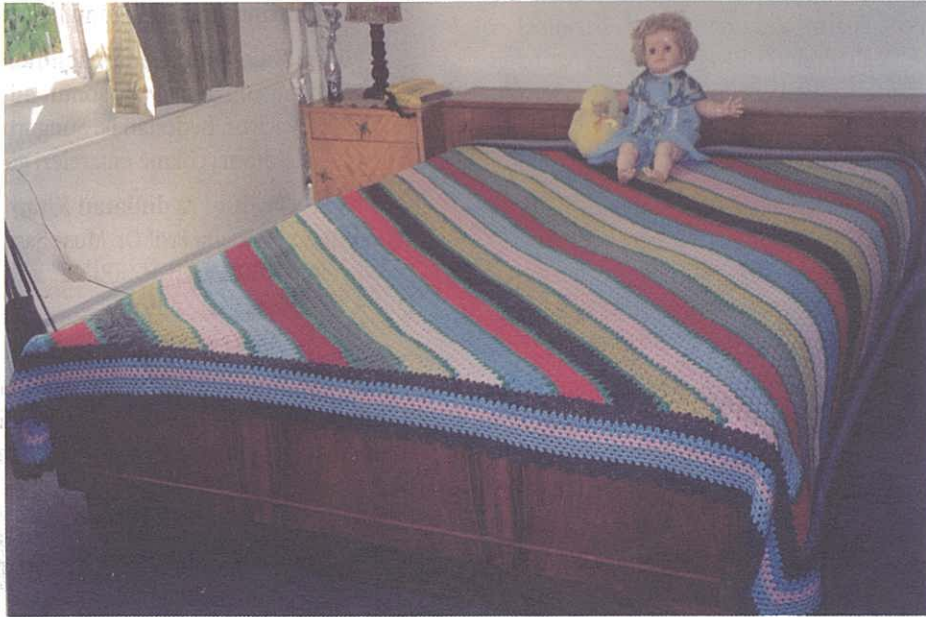
DARISI ABLA OLMAYANLARIN BAŞINA...

ELİŞİ SAYFASI

Büyük emeğin ürünü olan isim yazan genç kız tablosu goblen işidir. 65x45 cm'dir

Gökkuşağı adlı yatak örtüsü küçülmüş kazaklardan yapılmıştır. Bir köşeden başlayıp arttırılarak düğümler gizlendiği için iki taraflı kullanılmaktadır.

Elışleri Leman GÜNALP

Yerel Basından Kısa Kısa Haberler

HAMLE - ANADOLU HABER - NİĞDE HABER - 51 HABER - YEŞİL BOR

Halk oyunları ekibimiz türkiye birincisi: Niğde Değirmenli Beldesi halkından oluşan Halk Oyunları ekibi 13-14 Kasım tarihleri arasında Ankara'da yapılan yarışmada birinci oldu.

Rotary kulübünden meslek ödülü: Niğde'de 55 yıldan bu yana ayakkabı tamirciliği yapan Yaşar ÜNÜK'e Meslek Ödülü verdi. 27 Kasım Pazar günü Bor-Gökbezi köyünde sağlık taraması yapan kulüp yakın zamanda okuma-yazma kurslarına başlayacak.

Özel idareye Vidanşör alındı: Niğde İl Özel İdaresi kanalizasyon çalışmalarında kullanılmak üzere 321 milyar liraya vidanjör aldı.

Polislere taktir belgesi: Gecenin geç saatlerinde çocuğuna süt arayıp bulamayan çaresiz babaya, devriye gezen komiser Murat BOZKURT ile polis memurları İzzet AKTAŞ ve Ahmet COŞKUN evlerindeki sütü vatandaşa vererek çağresizliğine çözüm bularak ödülü hak ediyorlar.

Leblebiden zehirlendiler: Merkez Kiledere Beldesinde 86 öğrenci yedikleri leblebi tozundan zehirlendiler. Leblebi tozunu satan bakkalın aynı zamanda tarım ilacı da sattığı ve leblebi tozlarına ilaçların sindiği ileri sürüldü.

Sevgi Evlerinin Yapımına Başlandı: Yetiştirme yurtlarında kalan çocukların, aile ortamlarında barınmaları amacıyla Egendibey Mahallesinde 10-12'şer kişinin barındığı 23 çocuk evi ve 4 idari binadan oluşacak sevgi evlerinin yapımına başlandı. 4 milyon YTL'ye mal olacak olan proje bir yıl içinde tamamlanacak.

Niğde'de Türban Krizi: Sağlık Bakanlığının Niğde'de startını verdiği "Yenidoğanı Canlandırma Projesi" kapsamında eğitim seminerine başörtüsü ile gelen 5 bayan sağlık personeli içeri alınmadı. Seminere alınmayan 5 bayan sağlıkçı lobide oturarak toplantıyı protesto ettiler.

Alman Heyet Niğde'de: 1996 yılında "Kardeş Şehir" ilan edilen Niğde ile Almanya'nın Melle kenti arasındaki ilişkileri geliştirmek amacıyla Melle'den ziyaret bu yılda gerçekleştirildi.

Niğde Çok Mu Pahalı?: Fakir öğrencilere dağıtacağı yardım montlarını Niğde yerine Kayseri'den aldığı için esnaf tarafından eleştirilen Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı yetkilileri bir açıklama yaparak Kayseri'den 20 YTL'ye temin edilen montlar için Niğde esnafının 75-80 YTL istediğini belirtti.

Akkaya Barajında Tuzak Bulundu: Niğde İl Çevre ve Orman Müdürü Ali Kumral Akkaya Barajında ele geçirilen Metris tipi tuzak (önes) kapanlarını parçaladıkları belirterek kaçak avlanmanın 2500 YTL para cezası uyguladıklarını açıkladı.

Yeşil Bor Gazetesi 38 Yaşında: Kuruculuğunu merhum Hacı Molla Şimşek'in yaptığı Yeşil Bor Gazetesi meslek ilkelerinden ödün vermeden 38 yıldır kesintisiz yayın hayatını sürdürdü.

Şahenk Vakfı 500 Öğrenci Giydirdi: Ayhan Şahenk Vakfı 258 okuldan belirlenen ihtiyaç sahibi 500 öğrenciye giyim ve kuşam yardımında bulundu.

Niğde Haber 7 Yaşında: 1999 yılında yayın hayatına başlayan Niğde Haber Gazetesi 7. kuruluş yılını kutluyor. Yayın hayatına başladığı günden bu yana Niğde'nin sorunlarını gündeme taşıyan, takip eden ve çözüm bulmaya yönelik yayınlar yapan gazete, tarafsız ve ilkeli yayıncılık anlayışından ödün vermeden yayın hayatına devam ediyor.

KA-DER Güçlendirme Projesi: KA-DER Niğde Şube Başkanı Şükriye Halaçoğlu eğitim çalışmalarına Niğde grand otelde 25 kadının katılımıyla başladığını belirtirken, farklı partilerden ve dünya görüşlerinden her kadına kapılarının açık olduğunu belirtti.

Niğde Kalesinde Göçük Tehlikesi: Niğde Kalesinin onarımı konusunda yıllardır somut adım atılmaması faklı tepkilere yol açıyor. Bedestan ile Sungurbey Camii arasındaki kesimde kale duvarı çökme emareleri göstermeye yüz tuttu.

Niğde Tarihini Aydınlatan Kitap: Niğde Üniversitesi Tarih Bölümü Başkanı Prof Dr. Musa Şaşmaz'ın editörlüğünü yaptığı "NİĞDE TARİHİ ÜZERİNE" adlı 317 sayfalık kitap kültür hayatımıza kazandırıldı.

"BOR HABER" Yayın Hayatına Başladı: "Boru Seviyoruz" logosu ile haftalık siyasi Bor Gazetesi yayın hayatına başladı. Saliha Şimşek'in sahibi olduğu gazetenin baskısı Kıvanç Ofset Matbaacılık tarafından yapılıyor. Gazetenin telefonu 0388 311 20 23-311 24 99

Yeşilburç Barajı Halen Yarım: Kayardı Vadisinin umudu olan yapımına 1995 yılında başlanan barajın 10 yılda yalnız % 50'si tamamlanabildi.

TANSAŞ MİGROS'a Rakip Oldu: Maxi TANSAŞ Mağazası Derbent Mezarlığı karşısında hizmete devam

ederken, MİGROS'a rakip oldu. 1256 m2 satış alanı, 30 personeli ve 11 bin adet ürün çeşidi ile hizmet vermeye devam ediyor.

BOLKARLAR'da ki Kayak Evine Yap- İşlet Modeli: 13 yıldır bitirilemeyen Dağ ve Kayak evi İl Özel İdaresi tarafından Yap-İşlet-Devret Modeli ile Turizmci Mehmet Ünlü'ye devredildi.

NOREN ENERJİ Yılda 70 milyon KWH Enerji Üretecek: Niğde Organize Sanayi Bölgesinde sanayicilere ucuz ve kaliteli bir şekilde elektrik ve ısı sağlayacak olan NOREN ENERJİ yılda 70 milyon KWH enerji üretecek.

Niğde Dericiliğine AB'den 94 Bin Euro Hibe: Bor ilçemizde bir zamanların altın mesleği olan, ancak gün geçtikçe yok olma noktasına gelen, 120 işletmenin 110'unun kapısına kilit vurulan dericilik sektörüne AB'den 94 bin Euro'luk hibe destek yapılacak.

Niğde'de Atıl Resmi Binada Rekor: Niğde'nin birçok köyü ve kasabasında Dr. Doğan Baran tarafından yaptırılan ancak hiç kullanılmayan sağlık ocakları atıl durumda bulunurken, sosyal tesislerin de kapısına kilit vuruldu.

Hacıabdullah Belediye Başkanı Vefat Etti: Niğde merkeze bağlı Hacıabdullah Belediye Başkanı Kudret Gülpınar (50) yüksek tansiyon sonucu geçirdiği beyin kanaması sonrasında tedavi gördüğü Kayseri Tıp Fakültesi Hastanesinde vefat etti.

Gönül Yarasına En İyi Film Ödülü: Hemşehrimiz Timuçin Esen'in, Şener Şen ve Meltem Cumbul ile başrollerini paylaştığı GÖNÜL YARASI, en iyi yabancı filmde Oskar ödülüne aday gösterildi. Gönül Yarası ayrıca Queens Uluslar arası Film Festivalinde de en iyi film seçildi.

Tarihi Hamam Allah'a Emanet: Hamamlı Köyümüze ismini veren tarihi hamamın duvarları yılların yorgunluğuna ve ilgisizliğe fazla dayanamadı ve çöktü. Kültür ve tabiat varlıkları kapsamında korumaya alınması beklenen hamam görenleri üzüntüye sevk ediyor.

Akkaya Barajına Sazlık Dikiliyor: Yerel basın ve Başkent Niğde Vakfının duyarlılığı ile Ramsar Sözleşmesi ile Uluslar arası sulak alan ilan edilen Akkaya Barajına 8 bin adet sazlık dikilmesine başlandı.

Tarihi Kiliseye Kimse Sahip Çıkıyor: Niğde Merkez Dumlupınar İlkokulu bitişğinde bulunan ünlü kültür ve tabiat varlıklarımızdan olan Tarihi Kilisenin durumu içler acısı ve çökme emareleri göstermeye başladı. Bu tarihi mekana kim yada kimlerin sahip çıkacağı merak konusu.

Niğde Kalesinin Surları Çöküyor: Bürokratik gecikmeler nedeniyle Niğde Kalesinin Bedesten tarafındaki surları her an çökmek üzere. Önlem alınmadığı takdirde üzücü olayların yaşanacağı kale duvarlarına ilgililerin gereken özeni bir an evvel göstermesi bekleniyor.

Çevre Yollarını Kullanmıyorlar: Niğde Belediyesinin ve Kara Yollarının Mahalli seçimler öncesi yapımına başlanan ve bu yaz ulaşım açılan çevre yolları kullanılmıyor. Ağır vasıta araçlarının şehir trafiğine girmemesi için yapılan yollar boş dururken ağır vasıtalar yine şehir içi yolları kullanmaya devam ediyor. Vatandaşlar kullanılmayacaktı da neden sorusuna cevap bekliyor.

Niğde Üniversitesinin Büyük Başarısı: Ankara'da yapılan Atatürk'ü Anma Atletizm Yarışmalarında Niğde Üniversitesi hem takım, hemde ferdi sıralamada birinci oldu.

İkinci ve Üçüncü Etap Toplu Konutlar Satışa Sunuldu: Bor- Niğde yolu üzerinde Birko yanında birincisi tamamlanan Toplu Konutları ikinci ve üçüncü Etaplarının satışlarına başlandı. Yaklaşık 10 bin kişinin ikamet edeceği Toplu Konutların çevre düzenlemesi, alt yapısı ve aydınlatması Toplu Konut İdaresi tarafından yapılacak.

Murat Paşa Camii İlgi Bekliyor: Niğde Merkez Murat Paşa Camisinin 1995 yılında yapılan kurşun kaplama kubbesindeki kurşunlar sarmaya başladı. Sarkan kurşun plakalar etrafa tehdit oluşturmaya başladı. Acı bir olayın yaşanmaması için yetkililerin önlem alması istendi.

Cumhuriyet'e 2000 Fidan: Niğde Merkezindeki Hıdırlık Mevkiinde Cumhuriyet Hatıra Ormanına Askeri Birlikler, öğrenciler ve halkın katılımı ile 2000 fidan dikildi

Sayın Üyelerimiz, Abonelerimiz Bağış, Dergi ve Eğitim yardımlarınızı 108.000 nolu Posta

Çeki Hesabımıza yatırınız.

YÖNETİM KURULU

Başsağlığı

Niğde Merkez Hacıabdullah Belde Belediye
Başkanı,
KUDRET GÜLPINAR
Vefat etmiştir.

İbrahim Doğanay'ın babası,
Eski Kasaplardan
NAZMİ DOĞANAY
Vefat etmiştir.

Niğde Merkez Hacıabdullah Belde Belediye
NİĞGAZ Tic.ve San. A.Ş Niğde'nin Merkezine
Bağlı Sazlıca Beldesi Yakınlarındaki Dolum
Tesislerinde çalışmakta olan
Muhasebeci **MEMİŞ KESER**
Dolum Tesisi İşçisi **İSMAİL GÜNENDİ**
Şoför **YENER ÖZKAYA**
Şoför **BAYRAM SONGUR**
Misafir **SERDAR YILMAZ**
Elim Trafik Kazasında vefat etmişlerdir.

Eski Muhasebeci ve Mali Müşavirlerden
İLHAN KILIÇ
Vefat etmiştir.

Beden Eğitim Öğretmeni Gürhan Tosun'un
Babası Kumluca Köyünden
RESUL TOSUN
Vefat etmiştir.

Niğde Tarım İl Müdürlüğünden Emekli
CELAL YÜCE
Vefat etmiştir.

Merhum Avukat Ferit Artıran ve Emekli
Astsubay Erol Çiloğlu'nun Kayınbabası, Eski
Esnaflardan,
ALİ İZGİ
Vefat etmiştir.

Niğde Fen Lisesi Öğretmenlerinden
ELİF TEZEKİÇİ
Vefat etmiştir.

Emekli Eğitimci Beytullah Karayağmurlar'ın
eşi
NAZİKE KARAYAĞMURLAR
Vefat etmiştir.

Muhterem Hemşehrilerimiz, Merhum ve Merhumelere, C. Allah'tan rahmet, kederli
ailelerine ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

YÖNETİM KURULU

Yüzlerce yıllık Türk halı geleneği

KOYUNLU

tarafından yeniden yorumlandı

BİRKO KOYUNLU HALI TEKSTİL SAN. ve TİC. A.Ş.
FABRİKA

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ NİĞDE - BOR YOLU 8.KM NİĞDE

TEL: (388) 225 00 00 PBX - (388) 444 51 51

FAX: (388) 225 00 10 - 11 birko@birko.com.tr

BÖLGE SATIŞ MÜDÜRLÜKLERİ

KOYUNLU TEKSTİL A.Ş. - İSTANBUL BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
TEM YOLU E-6 GIŞELER YANI MASKO MOBİLYACILAR SİT.
TEL: (212) 675 07 70 (3 HAT) FAX: (212) 675 07 73
444 51 51 kotist@koyunlu.com.tr

KOYUNLU TEKSTİL A.Ş. - SAMSUN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
BAHÇELİEVLER MAH. 100. YIL BULVARI NO:245/1 SAMSUN
TEL: (362) 230 41 68 FAX: (362) 230 43 78
444 51 51

KOYUNLU TEKSTİL A.Ş. - KONYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
MUSALLA BAĞLARI ANKARA YOLU ÜZERİ NO:99/E KONYA
TEL: (332) 236 90 28 - 236 54 90 FAX: (332) 236 57 19
444 51 51

KOYUNLU TEKSTİL A.Ş. - ANKARA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
KARPUZLU SK. NO:73/9 SİTELER-ANKARA
TEL: (312) 349 09 69 - 350 50 96 FAX: (312) 349 50 99
444 51 51 kotank@koyunlu.com.tr

BAYİLERİMİZ

MUMCULAR PAZL. TİC. SAN. LTD.ŞTİ.
İHSAN VE MUSTAFA MUMCU
ŞENKAL SOK. NO:3 SİTELER / ANKARA
TEL: (312) 349 19 07 - 353 39 14 FAX: (312) 350 50 83

ŞARK - IŞIK HALI
MERKEZ: DEMİRHENDEK CAD. NO:150 SİTELER / ANKARA
TEL: (312) 353 64 75 - 353 66 49 - 348 73 20 FAX: 348 75 20
ŞUBE: MALATYA ELAZIĞ YOLU HAZARDAĞLI KAVŞAĞI
İMAMEFENDİ CAD. NO:5/A ELAZIĞ
TEL: (424) 247 64 01 - 02

SELVİ HALI ve TEKSTİL PAZARLAMA LTD. ŞTİ.
MERKEZ: E-5 ANKARA ASFALTI KÜÇÜKYALI KAVŞAĞI NO:59
KÜÇÜKYALI / İSTANBUL
TEL: (216) 388 57 51 (3 HAT) FAX: (216) 388 45 25
ŞUBE: SELİMZADE KURTULUŞ CAD. YILDIRIM MAH. NO:61/A
YILDIRIM - BURSA TEL: (224) 362 24 84 - 362 07 11 - 362 23 08
FAX: (224) 361 98 12

GİPA DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI A.Ş.
ADANA - MERSİN YOLU 10. KM. ADANA
TEL (Mrk): (322) 441 21 21 (PBX) FAX: (Mrk) (322) 454 17 45
gipax@gizerler.com.tr

EMEL HALICILIK TİC. SAN. LTD. ŞTİ.
CUMHURİYET CADDESİ NO:42 İSPARTA
TEL: (246) 218 39 27 FAX: (246) 223 24 87
MTK SİTESİ 746. SOKAK NO:1 ÇAMDIĞI - İZMİR
TEL: (232) 431 11 88 - 89 FAX: (232) 431 11 90

BİRKO ŞİRKETLER GRUBU | BİRKO & BİRKOYUNLU

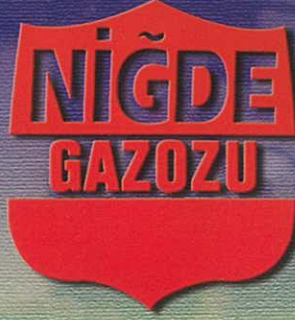
www.birko.com.tr | www.koyunlu.com.tr

Koyunlu Halıları BİRKOGRUP ürünüdür.

ANKARA BÜRO OFFICE
Sancak Mah. 1. Cad. No:8/2
Çankaya-Ankara-TURKEY
Tel: (312) 441 39 33 - 441 39 34 - 35
Fax: (312) 441 39 88

İSTANBUL BÜRO OFFICE
General Ali Rıza Gürcan Caddesi Merter İşmerkezi
No:2 Kat:8 Daire:51 Merter-İstanbul-TURKEY
Tel: (212) 481 57 26 - 27 - 28 - 29
Fax: (212) 481 57 30

ENDER ÇELİK

İÇ ANADOLU BÖLGE BAYİİ

Sanatoryum Cad. No:50 Kalaba / ANKARA

TEL: 0.312 351 91 91 - 349 07 19 - 360 18 28

GSM: 0.542 742 45 43 - 0.532 744 22 25

bir telefon kadar yakınız...

Evlere, işyerlerinize kadar teslim edilir.

üretimde son teknoloji

Türkiye'den Amerika'ya ihrac olan gazoz.

